

TRENER

broj 91
oktobar 2016.
godina **XX**

magazin udruženja košarkaških trenera

// Naš intervju

**Ponosan
sam na sve
što smo
uradili**

JUBILEJ

**Srebrni
(zlatni)
momci**

strana 4.

**Bronzane
(zlatne)
devojke**

strana 6.

Basketball

Clinic Belgrade

TRENER**Dobrih povoda napretek**

Da bi urednik napravio uvodnik za ovakav košarkaški magazin, mora imati dobar povod. Srećom, za ovaj broj, imali smo slatke muke, jer dobrih povoda bilo je toliko da svaki od njih može, s pravom dobiti nekoliko strana. Istovremeno, teško je napraviti redosled po značaju, jer rizikujete da napravite grešku, zavisno iz kog ugla ponuđene teme posmatrate. Naš ugao posmatranja je – UKTS.

Već odavno legendarni košarkaški trener Dušan Ivković, na kraju sezone doneo je odluku da ostaje u košarci, ali da se povlači sa trenerske klupe. Tačnije, ne

e više voditi ekipe u takmičenjima. Za mnoge iznenađenje, jer verujemo da je Duda mogao unaprediti još neki već afirmisan klub u najelitnijim takmičenjima. Srećom za našu košarku Duda je i dalje tu. Poseban benefit od ove odluke trebalo bi da ima naše udruženje, gde je Duda najautoritetniji član Upravnog odbora. U skladu sa tim, sasvim izvesno, očekuje se njegov doprinos daljem unapređenju rada UKTS.

Olimpijada u Riju, posebno kada je košarka u pitanju, donela je ceoj Srbiji mnogo radosti. Još jednom su naše obe reprezentacije (u muškoj i ženskoj konkurenciji) pokazale da smo Zemlja košarke. Marina Maljković i Saša Đorđević, sa svojim stručnim štabovima, na najbolji način su afirmisali snagu srpske škole košarke. Posvedočeno je da, pored dobrih igrača, Srbija ima trenere koji mogu i znaju da talenat i kvalitet igrača dovedu na pobeđnička postolja.

Dva brenda našeg udruženja (BCB i magazin TRENER), kako je to definisao naš pokojni predsednik Aco Petrović, jednostavno svojim kvalitetom više ne iznenađuju. Tu se visok kvalitet jednostavno već podrazumeva i sve sem toga bilo bi neprijatno iznenađenje. Dakle, ovogodišnja BCB je bila tradicionalno kvalitetna, ali ipak je kvalitet podignut na nešto viši nivo. Uz sve sjajne predavače, nešto što do sada naši treneri nisu imali prilike da čuju, ponudio im je Rik Barns, koji je bio istinska zvezda BCB 2016.

Konačno: ovim brojem TRENER je zaokružio drugu deceniju izlaženja. Ta činjenica se svakako ubraja u vrhunska ostva-

renja UKTS i kvalitetno ga izdvaja od svih ostalih, i to ne samo u košarkaškom sportu. Jednostavno, nijedno udruženje trenera se time ne može pohvaliti. Za ovih dvadeset godina, spojeno, to je knjiga od blizu 4.500 stranice, Trener je istinski hroničar, ne samo istorije našeg udruženja već srpske košarke u celini. Trener je i stručno štivo koji je na svojim stranicama, u sklopu stručnog usavršavanja trenera. Ponudio preko pet stotina stručnih tema čiji su autori ne samo naši ugledni treneri, već gde su objavljeni i radovi više od sto pedest vrsnih trenera iz celog sveta.

TRENER je podržao i dao prostor brojnim trenerima iz „malih“ sredina koji su svojim radom, rezultatima i posvećenošću košarci – to zaslužili. U skladu sa filozofijom rada UKTS. Koji je zastupljen i na BCB, naši članovi udruženja su, iz tekstova najeminentnijih specijalizovanih stručnjaka, mogli steći znanje, treneru neophodna, iz psihologije, raznih medicinskih oblasti do natriciunizma i sl.

Istovremeno, da bi se ostvarila vizija – TRENER i da bi to trajalo dvadeset godina, trebalo je uraditi mnogo toga. U samom startu je osmišljena kvalitetna programska koncepcija koja je omogućila registraciju magazina kod nadležnog državnih organa. Ceo ovaj poduhvat iziskivao je značajna materijalna sredstva. Međutim, i sve to ne bi bilo dovoljno da nije bilo velikog entuzijazma. Tu je opet svako imao svoj deo: od kancelarije do članova Upravnog odbora. Od naših vrhunskih trenera, preko pomenutih stručnjaka van košarke, do brojnih novinara. Od kojih su, takođe, mnogi stasavali uz TRENER.

Nema sumnje da je trajanju ovog magazina ogroman doprinos dao naš poslovni partner u ovom poslu, „Dangraf“, gde smo skoro dve decenije pripremali i štampali TRENER.

Naravno, kao i u svakom poslu, ni ove dve decenije nisu bile idilične. Prirodno, bilo je tu i onih koji su, najblaže rečeno – kočili uz brdo. Međutim, ovo nije mesto ni trenutak za njih.

Još jednom: TRENER je ovim brojem zaokružio dve decenije izlaženja u kontinuitetu.

Hvala svima koji su tome doprineli!

Impresum

Osnivač i izdavač: Udruženje košarkaških trenera Srbije, Beograd, Sazonova 83 ■ **Za izdavača:** Ivan JEREMIĆ ■ Glavni i odgovorni urednik: Mirko Polovina, mppolovina@gmail.com
 ■ **Izdavački savet:** dr Vladimir Koprivica, Boško Đokić, dr Anđelka Jančić, Božo Mitrović, Zoran Tir, Dragutin Stojmenović, Milan Tasić ■ **Design&Layout:** Studio Platinum, Beograd
 ■ **Prevod:** Nina Vidosavljević i Filip Simić ■ **Lektura i korektura:** Miroslav Rajković ■ **Adresa redakcije:** Beograd, Sazonova, 83 ■ **e-mail:** ukts@ukts.rs
 ■ **Telefon:** +381 11 34 00 852 ■ **Fax:** +381 11 34 00 851 ■ **Štampa:** Birograf Comp, Zemun ■ **Tiraž:** 1.000 primeraka ■ **Časopis izlazi dvomesečno**
 ■ Rešenjem Ministarstva za informacije Republike Srbije br. 651-03-00323/1999-03, od 17. 1. 2000. god. „Trener“ je upisan u registar javnih glasila, pod rednim brojem 2928

Pobeda vere u sopstvenu snagu

U prošlom broju „Trenera“ u tekstu „Iz Beograda za Rio“ najavili smo priču o uspehu i medalji na Olimpijskim igrama u Brazilu. Da li je reč baš o pukom pogađanju ili i o nešto znanja, neka ostane na sudu čitaocima, ali medalja i to srebrna je tu, oko vrata naših 12 momaka. Nažalost, pravila su takva da treneri ne dobijaju odličija na OI, što i nije mnogo oneraspoložilo naš stručni štab, jer je mnogo razloga za zadovoljstvo. Bitno je šta je sve selektor Aleksandar Doređević „pogodio“ u svom prvom intervjuu „Treneru“ u martu 2014. godine nakon preuzimanja selektorske funkcije. U članku „Možemo sve da pobedimo“ izneo je mnoge ideje svoje trenerske filozofije, što smo u prethodna tri takmičarska ciklusa imali prilike da vidimo.

Najpre je govorio o tome da je njegova filozofija uvek pobeđnička. Da na terenu moraš da pokažeš da si bolji, inače sva druga priča ne vredi. Da nikome ne priznaje da je bolji, dok to i ne dokaže i da će to preneti i na igrače. Rečeno-urađeno. Tim se u Rijuu borio na svakoj utakmici do kraja, svim srcem i sa velikom požrtvovanošću. Čak i kad im nije išlo, čak i kad su gubili, verovali su da sledeći put mogu da pobeđu. Drugo, govoreći o duhu koji je nekada krasio i njegovu i neke druge generacije, rekao je da će igračima pomoći da sami stvore tu atmosferu, duh zajedništva, tako prepoznatljiv u istoriji naše košarke. Duh koji je, iz nekih razloga, jedno vreme bio nestao. I to je urađeno. Da li uopšte treba gubiti vreme objašnjavajući kako su momci živeli i radili kao jedan kroz praktično dva ciklusa priprema ovog leta. Najpre za kvalifikacioni turnir u Beogradu, a zatim i onaj mnogo važniji, za Olimpijske igre. Čak i oni kojima je smetalo zašto je pozvan ovaj, a nije onaj, zašto ima ovoliko igrača na ovoj ili onoj poziciji i sl. nisu mogli a da ne priznaju da u timu vlada sloga i zajedništvo kakvo se samo poželeti može i kakvo krase samo istinske šampione i dobre ljude. Primer kada igrači odmah posle finalne utakmice u direktnom prenosu veliki trijumf posvećuju njihovom opravdano odsutnom drugu Bjelici, dovoljno govori o tom pažljivo građenom duhu reprezentacije. „Čuli smo se i dopisivali svaki dan. Momci su zbog Bjelice nosili majice sa brojem 8. On je veliki deo ekipe i ovo je i njegov uspeh, jer je čovek koji je mnogo dao reprezentaciji i još će davati“, rekao je Đorđević. Treće, selektor je metaforično rekao, što mnogi nisu na pravi način shvatili, da nam je cilj da pobedimo Španiju. Španiju, kao tada najbolju i najorganizovaniju ekipu u Evropi i jednu od dve najbolje na svetu. Španiju je upotrebio kao ideall kome treba da težimo, da tako radimo, tako treniramo, tako budemo organizovani, a kao rezultat svega toga doći će i stvarna pobeda nad njima. Danas nisam više siguran da li bi nas „crvena furija“ mogla da pobedi. Iako su sticaj okolnosti i neki njihovi neplanirani porazi učinili da se na dva najve-

ća svetska takmičenja ne susretnemo, na oba smo bili ispred njih. I da smo se susreli, selektorov cilj o „pobedi nad Španijom“ mislim da bi bio ostvaren. U budućnosti pogotovu, jer njihova najbolja generacija u istoriji silazi sa igračke scene. Zamene su, naravno, veoma dobre, jer je reč o zemlji u kojoj se sjajno radi u svim sportovima, ali to više nisu nedodirljivi igrači. Četvrto, iako tada nije još bilo najave o bilo kakvim problemima sa otkazima, naprotiv, svi su jedva čekali da se odazovu čoveku koga zovu i „Sale nationale“, selektor je jasno poručio da svi koji se ne odazovu, izgubiće jednu veliku šansu u životu, šansu koja mu se nikada više neće vratiti. Kad igrač završi karijeru, shvati koliko je malo prilika bilo da nešto osvoji, a kada i sami u startu isključe neku od tih mogućnosti, ostaju veoma siromašni ljudi. Pouka kao predskazanje za ono što će se dogoditi s nekim od naših igrača koji nisu shvatili gde im je i koja prava šansa u životu i šta su prioriteti. Mnogo buke se diglo u javnosti oko nekih od njih, ali je selektor u jednom izuzetno sročenom obraćanju javnosti jasno svima stavio do znanja da su momci koji su se odazvali i ostali tu do kraja priprema za Rio „TA EKIPA“ i time stavio tačku na svaku raspravu ko treba, a ko ne da ide na OI. Time je podigao i moral ali i samopouzdanje onima koji su bili tu da ne moraju da strahuju da li će njihovo mesto zauzeti neko ko do juče nije bio prisutan. Kasniji razvoj događaja i srebrna medalja jasno govore o veličini tog poteza, psihologiji i iskazanoj principijalnosti. Peto, kao svoj veliki cilj, selektor je označio vođenje ekipe na Olimpijskim igrama. Želju je imao i ostvario je. I nije samo vodio tim, već i osvojio medalju. Drugi put u tri godine, najbolji smo na svetu posle neprikosnovenih Amerikanaca. Dovoljno. Za sada.

O taktici i raznim rešenjima u igri, pripremi igrača, ne bismo mnogo. O tome je dosta rečeno, napisano, komentarisano. A i šta god da je rečeno, dobro i loše, glupo ili pametno, smisljeno ili ne, s dobrom ili lošom namećom, sve pada u vodu pred njegovim veličanstvom - rezultatom. Rezultat je najvažnije (u izuzetnim slučajevima ne mora da bude i jedino) merilo nečijeg rada. Možda se ljudi sećaju, ali ko još pita da li je na SP u Indijanopolisu legendarni Kari Pešić trebao ili ne da odstrani Radmanovića iz ekipe? Čovek je osvojio zlato i tu se svaka priča završava. Pitali smo same aktere Olimpijskih igara iz trenerske struke da kažu nešto više o samim igrama:

- Amerika je u finalu bila fizički toliko nadmoćnija da nismo uspeli da imamo protok lopte koji smo imali u prvoj utakmici protiv njih i na neki način tu smo pogrešili. Trebalo je da lopta više ide iz ruke u ruku, da kroz dodavanja tražimo neka napadačka rešenja. Pošto ta rešenja nisu dolazila, odbrana je trpela. Kevin Durent je odigrao fantastičnu drugu četvrtinu. Ne smem da kažem nesvakidašnju, jer je on na tom nivou, jedan od najboljih, ako ne i najbolji igrač na planeti. Nismo uspeli

Doček

Povratak pobeđnika iz dalekog Rija bio je neobično lep. Olimpijski komitet učinio je sve da isprati na odgovarajući način svaku grupu sportista, a tako i da je dočeka. Tog dana umorni, ali srećni, stigli si košarkaši, košarkašice, vaterpolisti, kajakaši, tekvondisti. I svi su ponosno nosili svoje medalje oko vrata, slikali se, davali izjave, potpisivali autograme, išli na neizbežni prijem, pa pred Narodnu skupštinu gde su ih hiljade i hiljade ljudi burno pozdravljale i slavile veliki uspeh u Rijuu. Nekima od njih je to bilo poslednje takmičenje, nekima će možda to biti i poslednja medalja sa Olimpijskih igara, neki će, naravno, čekati i spremati se za Tokijo i tamo osvojiti ponovo odličije za Srbiju. Vreme Brazila, sambe i plaža je iza nas. Medalje su tu, ali one su samo putokaz šta i kako dalje.

Minić na visini zadatka

Neizostavni član stručnog štaba i jedan od najboljih stručnjaka za skauting, Milan Minić, popularni Slovenac, dobio je ovih dana veliko usmeno priznanje. Profesor Vladimir Koprivica, dekan DIF-a i veliki stručnjak za atletsku pripremu igrača, smatra da je uspeh u polufinalu protiv Australije koja nam je u prvom poluvremenu dala koševa koliko i neka rukometna ekipa golova i to posle ubedljivog poraza u grupnoj fazi takmičenja, veliki uspeh i samog Minića: -Ne, naravno da nije baš tako. Ugledni profa je moj prijatelj i blagonaklon je prema meni. Ispravili smo neke greške koje smo imali u prvom meču protiv Australijanaca koje su bile evidentne, dobro se spremili za tu drugu utakmicu i uradili šta smo uradili. Igrači su ti koji su najzaslužniji što su se sve naše zamisli prenele i na teren. U toj utakmici posebno, i još u nekima. Turnir je, inče, bio veoma jak. Možda su samo dve-tri ekipe bile slabije od nas (na papiru), bila je jedna jača, dominantna SAD i jedna, Španija, koja je bila nešto bolja od ostalih protivnika. Sve ostale su bile približne jačine i svako svakog je mogao da pobeđi u zavisnosti od dana, psihologije ekipe" - istakao je Minić.

da pariramo njemu i njegovim šutevima sa devet metara, preko ruke. Imao je fenomenalnu seriju, a mi smo u tom periodu imali mnogo izgubljenih lopti, pa su oni stekli prednost. Na kraju smo završili sa srebrnom medaljom koja mnogo vredi, mnogo znači. To je podstrek i obaveza za sve nas da zajedno krenemo da tražimo još medalja na svakom sledećem takmičenju. Treba za koji dan razmišljati šta nas čeka dalje, koje je sledeće takmičenje. Naša košarka je potvrdila izuzetan nivo, dve medalje, srebro i bronza na Igrama. Ovo je bio san za sve nas, ostvarili smo ga. Podrška i zajedništvo je vladalo, to je mnogo značilo da pružimo najbolje igre na takmičenju. Pokušaćemo da iskoristimo smenu generacija u francuskoj reprezentaciji, koja je poslednjih godina bila u vrhu. Promene su i u drugim reprezentacijama, u Litvaniji, videćemo i šta će Španija da uradi, što se tiče godina igrača, mnogi neće više biti i reprezentaciji. Na nama je da shvatimo sve to, da se ponovo ujedini i da ponovo poguramo mašinu koja može da nas dovede do sigurnosti i sportske želje i motivacije da na svakom takmičenju idemo na medalju" – istakao je selektor Đorđević.

Njegov sjajni pomoćnik, pored Joce Antonića, bio je popularni Miroslav Muta Nikolić, sjajni strateg, motivator, čovek za posebne zadatke:

„Vidite, za mene su Olimpijske igre prošlost. Ja već gledam u budućnost. Zaista tako mislim. Ali, kad me već o tome pitate, hoću da vam kažem da se Saša pokazao izvanredno kao selektor. Mlad, uspešan, poznaje sjajno ko-

šarku. Doneo nam je dve srebrne medalje, sa Svetkog prvenstva i Olimpijskih igara. I ono četvrto mesto na EP nije neuspeh. Svi su nešto tad napadali Saleta, a ja sam osećao kao da mene napadaju. Ljudi brzo zaboravljaju. Zaboravljaju i da je država pomogla da organizujemo turnir u Beogradu i tako se lakše kvalifikujemo. Šta da smo otišli tamo negde na Filipine? Možda ne bi ni prošli. A ako baš hoćete, uspeh je i što smo uopšte otišli u Rio, a kamoli šta smo tamo uradili. Koliko dugo nismo bili na OI? Pokazalo se da je filozofija Sašina bila ispravna. Sistem koji je napravio je odličan. I sledeće godine ako svi dođu, ako se odazovu, možemo po zlato na EP. Smeju se što sam rekao da Saša treba da bude postavljen na deset godina. Što da ne? Ali i on treba to da prihvati. Da se i on javi na početak priprema. Svi mi da se javimo za svoju državu.

Šta sam video u Riju? Meni inače moj prijatelj Žare Đuričić iz Minesote šalje stalno materijale i nova dostignuća u treninzima. Na primer, video sam da Ameri u odbrani rade pored nogu mnogo i sa rukama. Mi učimo igrače stavu i kako da noge rade u odbrani ali oni mnogo koriste i ruke. Ne možeš loptu da dodaš. Recimo, Jović kod nas to dobro radi. Oni su prave atlete, košarka i jeste u atletici. Košarka je vođenje lopte i dodavanje, a šut je individualna stvar. Videli smo i da možemo da budemo fajterska ekipa, da izdržimo to. Kad nas je u prvoj utakmici Australija prebila, spremili smo se i odigrali fajterski na drugoj i razbili ih. Znači, prava smo muška ekipa", podvukao je Muta Nikolić.

BOŽIDAR MANOJLOVIĆ

Gde god, prate ih tragovi uspeha

Istorijski uspeh - i u toj sintagmi nema ni trunka preterivanja - ostvarile su najbolje košarkašice Srbije i Evrope - na Olimpijskim igrama u Riju. Posle nešto slabijeg starta, eliminacije su odigrale u visokom nivou i osvojile medalju. Bronzanu. I to posle 28 godina pauze, od Igara u Seulu i onog čuvenog koša Anđelije Arbutine u polufinalu protiv Australije.

Devojke iz zemlje kengura su i sada bile protivnice našim kraljicama. Ovog puta u četvrtfinalu. Iako su im šanse bile male, izabranice Marine Maljković su uspele da sruše velikog favorita, po FIBA renkingu, drugu najbolju selekciju sveta.

Posle te utakmice došlo je do velikog emotivnog i psihičkog pražnjenja, pa je i poraz u polufinalu protiv Španije nekako ipak bio očekivan. Zbog toga je način na koji su se naše devojke vratile i pobedile Francusku u utakmici za treće mesto, vredan svakog divljenja.

Sa određene vremenske distance, Marina Maljković, selektor Srbije, je istakla:

- Izgleda da je ta Španija morala da se dogodi. Kao što smo opet morale da igramo sa Francuskom. Sve se nekako namešta. U letu kada odlazim iz Francuske, mi igramo još jednu utakmicu, pobeđujemo, imamo definitivnu potvrdu u tim mečevima sa Francuskom... Na kraju se sve desilo onako kako je i trebalo. Srbiji smo donele još jednu medalju...

Nismo morali ni da pitamo. Ali jesmo - šta je najjači utisak koji nosi iz Rija. Maljkovićeva je rukama opisala trenutak posle utakmice za treće mesto, kada je završila na rukama svojih izabranica.

- Nema dalje. Samo jeza... Kao što je Olimpijski komitet napisao u svojoj poruci - ljubav i poštovanje.

Najteži je bio dan, pa i noć, pred meč za bronzu.

- U tom trenutku su odbojkašice, košarkaši i vaterpolisti već imali medalje, a mi u Selu, u tom „zatvoru“, razmišljamo kako da samo mi ne ostanemo bez odličja i da samo mi razočaramo naš narod. To je bilo mnogo, mnogo bolno. Preteško stanje iz koga je trebalo sutradan da ustaneš.

Naše devojke su uspele da ustanu.

- Jesmo, a onda smo leteli - dodala je Maljkovićeva.

Vreme slavlja je odavno prošlo, ali selektorku još prate odjeci rezultata iz Rija.

- Gde god da odeš, vidiš tragove tog uspeha. Čak su i van Srbije ljudi oduševljeni. Oni iz nekog drugog ugla, u smislu koliko je veliki rezultat postigla jedna tako mala zemlja. Ljudi su raspamećeni, gde god da odem. Taj osećaj sreće ne može da nestane, da se smanji...

Naše košarkašice će uskoro opet biti u Srbiji. Već u novembru, 19. i 23. u Kraljevu i Nišu igraće protiv Luksemburga i Ukrajine u kvalifikacijama za Evropsko prvenstvo 2017. Neke devojke su već najavile povlačenje, smena generacija je neminovnost. Zato smo Marinu Maljković pitali - koga ćemo iz olimpijskog tima videti u novembru.

- Pre tog novembra, koji dolazi vrlo brzo, moram da napišem izveštaje za KSS i OKS. Sešču i pisaću, a dok tu budem radila, biću u kontaktu sa svim košarkašicama, pa ću videti šta i kako dalje. Šta je tu realno, a šta ne, pa i na koji način bi trebalo da se radi. Što se tog novembra

Galatasaraj novi izazov

U sledećoj sezoni, Maljkovićeva će sa klupe voditi Galatasaraj. Bivšeg evropskog šampiona, jednog od najvećih klubova na kontinentu.

- Radujem se tom izazovu. Turska ima jednu od najjači evropskih liga, Galatasaraj je veliki klub, veliko sportsko društvo. Sa druge strane, potpuno drugačije iskustvo me čeka u odnosu na Francusku, jer nemaju baš nikakve sličnosti.

tiče, Ana Joković i drugi ljudi u Savezu su sve to sredi-
li. Ta priča je organizaciono potpuno završena, to će bi-
ti „ludnica“, pune tribine, prava fešta. Uostalom, mi smo
se već kvalifikovali na Evropsko prvenstvo. Tako da je taj
novembar plezír, pre njega je vreme odluke.

U ovom trenutku, o eventualnim oprostajima nije
mogla ništa konkretno da kaže.

- Moramo da razgovaramo sa devojkama, i žao mi je,
to baš ne volim, što to nećemo moći uživo da obavimo.
Ne možemo da sednemo i pričamo kao ljudi. Samo mo-
gu da kažem da će to biti dobre odluke, prirodne. Za re-
prezentaciju uvek mora da igra devojka koja to želi i koja
fizički može to da iznese. Možda neko fizički ne može da
igra, želi da osniva porodicu, ili nešto treće... Jednostav-
no, sešćemo i videti šta je najbolje da ženska košarka u
Srbiji nastavi da beleži rezultate, nastavi da se bori.

Kao važno, selektorka je istakla:

- Smena generacija ide u svim drugim reprezenta-
cijama. Ne možemo mi taj novembar ništa da „povredi-
mo“, to je fešta, provod... Nešto kao što je bila utakmica
sa Nemačkom na startu kvalifikacija. Samo je potrebno
videti koja je strategija ženske košarke u Srbiji za na-
rednih nekoliko godina. Opet ponavljam, septembar
je najvažniji. Nemamo mi tu neke bombastične izjave
i najave. Svi mi moramo da sednemo i da vidimo šta je
najpametnije.

I dok ne budemo imali konkretne odluke, zadržali
smo se na Olimpijskim igrama. Posebno na toj psiholo-
škoj borbi. U Rijuu je bilo mnogo trenutaka tipa - pobedi
ili ideš kući! A, naše devojke su baš tada igrale najbolje.

Kasnije su isticale kako je to zasluga stručnog štaba, po-
sebno selektora.

Zato smo Maljkovićevu pitali, kako je uspevala da dr-
ži sve konce u rukama, da vrati ekipu posle poraza od
Kanade, u utakmici u kojoj smo vodili 18 razlike, poraza
posle koga smo znali da možemo da budemo najviše čet-
vrti. Kako je učinila da devojke budu spremne u meče-
vima u kojima moraju da dobiju. Da veruju kako u četvrt-
finalu mogu da pobeđu Australiju, drugu najjaču svetsku
silu – kada je ženska košarka u pitanju. Da ih ubedi da
mogu da ponove partiju iz finala Evropskog prvenstva,
ponovo dobiju Francusku u meču za treće mesto, don-
esu kući bronzu...

Pre odgovora, usledio je duboki uzdah.

- To je neverovatna borba, ogroman pritisak, velika
posvećenost. Jednostavno, ti si 24 sata dnevno u tome,
kao da nemaš drugi život. Kao da si u „zatvoru“, nemaš
telefon, novine, ništa što ti odvlači pažnju. I to je najjed-
nostavniji odgovor koji mogu da ponudim. Ne postoji
magični štapić, već moraš da se usredsrediš samo na to,
na „glave“ 12 košarkašica...

Objasnila je i kako...

- Da ne jedeš, ne piješ, da budeš preposvećen to-
me. Kroz individualne razgovore, pa razgovore sa ma-
lom grupom, pa i sa celim timom. Moraš da nađeš pravu
reč u pravom trenutku, ključ koji će da otvori vrata.

Maljkovićeva je taj ključ očigledno pronašla. Srbija se
popela na pobjedničko postolje, posle 28 godina osvojila
medalju na Olimpijskim igrama.

B. KOSTREŠ

Besplatne školice košarke

Odmah po povratku sa
Olimpijskih igara, selektorka se
posvetila besplatnim školama
košarke, koje njen pokret za
žensku košarku već drugu godinu
organizuje u Beogradu, a od
oktobra i u Požarevcu.

- Neverovatan je osećaj biti uzor
svim ovim devojkama. To nema
cenu. Ove škole košarke su mi
trenutno prioritet. Svesni smo da
će samo neke od tih devojčica
zaista postati košarkašice, ali mi
se ovde trudimo i da im usadimo
prave vrednosti, pa da one
bude kvalitetni ljudi – rekla je
Maljkovićeva.

Dušan Ivković

član Upravnog odbora UKTS

Ponosan sam na sve što smo uradili

D

ugodišnji predsednik našeg Udruženja trenera, svetski cenjeni stručnjak, ističe da su dva jubileja - 20 godina postojanja časopisa "Trener" i 15 godina Beogradske trenerske klinike (BCB) - razlog za veliko zadovoljstvo, jer takav časopis i takvu kliniku teško je naći u Evropu, pa i u svetu.

Dvadeset godina časopisa "Trener" i petnaest godina postojanja Beogradske trenerske klinike sasvim su dovoljan povod za razgovor sa čovekom koji je najzaslužniji za oba ova jubileja - Dušanom Dudom Ivkovićem. Njega ne treba posebno predstavljati, dovoljno je napisati u svakom internet pretraživaču ove tri reči, i dobićete bezbroj dokumenata u kojima se on pominje. I to ne pri dnu teksta, nego u samom naslovu. Svetska trenerska legenda nema u svom beogradskom domu dovoljno mesta za sve medalje i pehare koje je osvojio tokom karijere, koju je počeo 1958. kao igrač u Radničkom. Ostao je zauvek veran svom matičnom klubu sa Crvenog krsta, a u međuvremenu je kao "kouč" osvojio zlatne medalje sa jednog svetskog prvenstva, tri evropska i univerzijade, ima srebra sa olimpijskih igara i evropskog prvenstva, a sa klubovima je osvajao dva puta Evroligu, po jednom Saporta kup, Evrokup i Kup Koraća... U svom portfoliju ima i tri titule prvaka Grčke i četiri kupa u toj zemlji, tri titule šampiona Rusije, prvak Jugoslavije... Ipak, najdraže mu je priznanje koje su mu dodelili kolege iz struke, 2012. su ga evropski treneri izabrali za najboljeg na našem kontinentu.

Treba dodati i da je punih dvanaest godina kao selektor vodio našu reprezentaciju, koja se u međuvremenu zvala i Jugoslavija, i SR Jugoslavija, Srbija i Crna Gora i na kraju Srbija. Sve se menjalo, samo je Duda ostajao na vrhu, čovek od koga se uči, ali i čovek koji dobro pamti kako je, kao što se često kaže, "sve to počelo".

- Ovo je jedan dug period, tih 20 godina "Trenera" i 15 godina Beogradske klinike - počinje razgovor Duda Ivković, koga smo posetili u njegovom beogradskom domu. - Ja nekako ne volim da govorim u prvom licu, ali moram nešto reći. Tokom cele karijere sam izbegavao da budem na nekim rukovodećim funkcijama u košarci, kao što su predsednici i šta sve ne. Dosad sam, ako se ne varam, bio predsednik Udruženja trenera, i predsednik Svetske trenerske asocijacije pri FIBA, pre osam godina. Ovo drugo je bila više počast, nije bila neka funkcija gde možeš da se dokažeš i iskažeš kroz rad. Ali ovde, na ovoj funkciji u Udruženju trenera sam sa velikom ljubavlju i posvećenošću radio sa razlogom, jer je u jesen '95. umro moj voljeni brat Piva. Vrlo mlad je umro. Piva je ostao upamćen kao neviđeni entuzijast, koji je bio na

I jednog dana dođe mi grupa tada mladih trenera, bili su to Mihailo Pavićević, Aca Petrović, Ivan Jeremić, Milan Minić, i kažu mi: "Hajde, molimo te, preuzmi Udruženje, budi predsednik, jer smo u velikom problemu, hoće da nam ga preuzmu, tačnije preotmu". Bio je novembar 95, ili početak 96, ne sećam se više. I, na njihov nagovor, ja se stvarno prihvatim tog posla.

Košarka - ceo moj život

➤ *Mnoge koji vas poznaju iznenadila je vest o vašem penzionisanju. Ipak, ako sam dobro shvatio, to se odnosi samo na aktivan rad u klubovima?*

- Cela moja porodica duhovno je vezana za košarku. Ona je praktično ceo moj život. Mnogi treneri, kad završe karijeru, okreću se nekim savetodavnim ulogama, postaju savetnici. Mislim da trener može biti samo jedan, i samo jedan može biti odgovoran. Ne trebaju mu savetnici. Tako da je bilo nekih kontakata i pitanja da li bih radio kao savetnik, moj odgovor je uvek bio ne. Dok sam radio, činio sam to preuzimajući kompletnu odgovornost. U svakom poslu punu odgovornost može imati samo jedan. Dopada mi se ovo u engleskom fudbalu, gde je trener de fakto GM. On je generalni menadžer, vodi računa i o budžetu, i o svemu. Tako da, ovog trenutka osim što sam član Tehničke komisije FIBA (i tu ima dosta posla) ne radim ništa drugo. I malo mi izgleda banalno to kad kažu: ideš u penziju!? Čekaj, od koga ću ja to da primim penziju?

dobrom putu da ostvari mnoga vrhunska dostignuća, pa i što se tiče Udruženja trenera čiji je bio predsednik od osnivanja, 1991. Međutim, on je iznenada otišao i potom, što je za mene bilo dosta bolno i emotivno, i kako god bilo, odlučeno je da bi trebalo da ga je nasledim na toj poziciji. I jednog dana dođe kod mene grupa tada mladih trenera, bili su to Mihailo Pavićević, Aca Petrović, Ivan Jeremić, Milan Minić, i kažu mi: "Hajde, molimo te, preuzmi Udruženje, budi predsednik, jer imamo veliki problem, hoće da nam ga preuzmu, tačnije preotmu". Bio je novembar 95, ili početak 96, ne sećam se više. I, na njihov nagovor, ja se stvarno prihvatim tog posla.

➤ *Jeste li bili svesni odgovornosti koju preuzimate?*

- Kad sam se već prihvatio određene funkcije shvatio sam je vrlo ozbiljno. Tada sam radio u Grčkoj, godinama sam bio tamo, ali odmah mi je bilo jasno šta ovde treba isterati, na čemu istrajati, šta su neki osnovni zadaci Udruženja trenera. To je na prvom mestu bila edukacija trenerskog kadra, kao i sve ostalo što tu organizaciju može podići na jedan znatno viši nivo. U mom razmišljanju tada, te 1996, nisam mogao ni da zamislim da će kroz sav taj zajednički rad Udruženje stići dokle je stiglo danas.

➤ *Kao neko čedo Udruženja trenera rođena je Beogradska košarkaška klinika?*

- Kad pominjemo Beogradsku košarkašku kliniku, treba odmah reći da smo 2002. u vreme kad smo počinjali, i kad nam niko nije pomagao, pa i kasnije, imali klinike gde smo okupljali i po 1.200 učesnika! Da ne nabrajam sa kojim imenima i trenerima, tako da je trebao i morao neko makar logistikom da nas pomogne. Ali toga nije bilo. Snalazili smo se po Šumicama i raznim mestima u gradu, to su bile vrlo teške godine.

➤ *Uneli ste mnogo toga novog rukovodeći Udruženjem trenera?*

- Moram da istaknem nekoliko stvari koje su vrlo bitne u razvoju našeg Udruženja. Ponavljam, na prvom mestu bila nam je ideja edukacije trenera. Imao sam sreću da sam imao velike prijatelje u Košarkaškom savezu tadašnje Jugoslavije, ili Srbije i Crne Gore - ne sećam se više koja je tada zemlja bila, pa smo uspeali da kroz nacionalni savez provučemo veoma bitne pravilnike. Kao što je Trenerski ugovor, izuzetno važan dokument koji garantuje punu stabilnost trenerima. A on glasi, otprilike, da nijedan klub ne može angažovati novog trenera dok ne raščisti obaveze sa prethodnim koji je otpušten, smenjen ili šta već... Zatim doneli smo Pravilnik o licenciranju, koji je takođe bio vrlo bitan. On se upravo uklopio u sve ovo o čemu govorim: da se kroz izdavanje licence na neki način nateraju treneri da se školuju. Jer, nije tajna, trenerima je to teško išlo. Svaki dobar igrač koji je odlučio da se posveti trenerskom pozivu ovako je rezonovao: "Šta ja imam da učim kad već sve znam!? Ja, koji sam odigrao toliko NBA sezona, ili toliko utakmica reprezentacije..."

➤ *Nije baš sve išlo glatko, bilo je mnogo problema sa kojima ste se suočavali?*

- Mislim da je bitno pomenuti da je tada postojalo Udruženje evropskih trenera, sada ga više nema, ostala je samo neka kancelarija pri FIBA. Mi smo opstali. A da bismo imali svoj kadar morali smo imati i trenersku školu. I imali smo je. Višu trenersku školu, za čije probleme verovatno ja nosim na neki način deo "krivice". Jer prilikom osnivanja škole, kad je trebalo da se u Ministarstvu prosvete potpišu osnovna akta da bi škola zaživela, ja

I dan danas imamo jednu neprevaziđenu Kliniku. I to u globalnim košarkaškim razmerama. Još uvek imamo specijalizovane seminare za mlađe kategorije, Trenerske dane, često imamo i teme koje se tiču ženske košarke. Tako da mislim da Udruženje funkcioniše na jedan, može se reći dobar, moderan, savremen način.

sam potpisao određeni dokument koji mi je donet u Atinu, a nisam uopšte obratio pažnju šta u njemu piše. Po njemu, mi kao osnivači dobili smo pet odsto akcija, što prevedeno znači da mi kao osnivači ne možemo njome da upravljamo. Nikad nismo uspeali da imamo bilo kakvu kontrolu u Upravnom odboru škole. Nisam siguran, mislim da je potrebno da imaš 10 odsto akcija da bi bio član Upravnog odbora. To je po nekom statutu, što ja tada, nažalost, nisam znao.

➤ *Nije tajna da ste u nekim trenucima bili trn u oku košarkaškim, da se tako izrazim, "vlastima"?*

- Poznato je i nije čudno da vlast ima magičnu moć. Nama je, pošteno govoreći, glavni adut bila baš ta trenerska licenca. To je bila naša "vlast". A mnogi su na svaki način pokušavali da nam to pravo oduzmu. Međutim, u to vreme je Udruženje verovatno imalo i neku sreću. Samo što sam stupio na dužnost predsednika, stigao je predlog Statuta Košarkaškog saveza. Doneli su mi ga tadašnji generalni sekretar Zoran Radović i predsednik Nebojša Čović. Dali su mi taj predlog, pročitao sam ga pažljivo - poučen iskustvom osnivanja škole. A tamo je

stajalo: "Udruženje trenera predlaže trenere kojima se izdaje licenca..." Rekao sam im: "Gospodo, nemojte biti toliko lukavi. Udruženje trenera predlaže i IZDAJE trenersku licencu!" To je bio prvi atak koji smo preživeli. Drugi, mnogo ozbiljniji, bio je 2004, kad se dešavalo nešto nezamislivo. Radi se o sledećem: u momentu kad je Udruženje trenera poslalo na tromesečnu edukaciju u Ameriku šestoricu trenera, Savez je pokušao da licencu koju mi izdajemo stavi van snage! Na školovanje su otišli Aleksandar Džikić, Stevan Karadžić, Jovica Arsić, Zoran Lukić, Mirko Ocočki i Milivoje Lazić - to su danas neki od naših vodećih trenera. I mislim da bi dobro bilo da neko sa njima porazgovara šta im je značilo to studijsko putovanje. A odmah sledeće godine su išli Aleksandar Trifunović i Zoran Sretenović. Nego, da se vratim na problem. Mi smo poslali trenere na edukaciju, a u isto vreme specijalna komisija Saveza, u kojoj su bili predsednik Blažo Stojanović i dva generalna sekretara - Gavrilović i Bojić, stavlja našu licencu van snage! A šta je ona značila? Trener koji nema licencu nije mogao da vodi tim - tako je pisalo, to je bio zakon. Ne može ni da potpiše zapisnik.

Međutim treneri, da bi bili na klupi i pre nego što dobiju licencu, prijavljivali su se da su delovi medicinskog tima, ili neke klupske operative, ali nisu imali pravo da ustanu sa klupe. Mi smo hteli da stvari postavimo na mesto. Ali u momentu kad su naši treneri na tromesečnom usavršavanju, skoro pola vremena su bili na jednom od najprestižnijih univerziteta Severna Karolina kod Roja Vilijsa, a drugu polovinu su proveli u San Antoniju kod Grega Popovića, i to smo sve završili nekim prijateljskim vezama - komisija Saveza suspenduju našu licencu! Ja ih pitam: "Pa, gospodo, šta vi radite?" Kažem im da je ova specijalizacija u Americi čak mnogo vrednija nego da je neki kardiolog u vreme Debejkija otišao u Hjuston. Shvatali su najzad, i posle toga su nam vratili licencu. Bio je to pokušaj da nam preuzmu nešto što samo nama pripada. Ipak, imali smo mnogo više pozitivnih iskustava.

➤ Da li su kasnije vaš rad i rezultati tog rada prepoznati?

- I dan-danas imamo jednu neprevaziđenu Kliniku. I to u globalnim košarkaškim razmerama. Još uvek imamo specijalizovane seminare za mlađe kategorije, Trenerske dane, često imamo i teme koje se tiču ženske ko-

„Deflection“

► Ne trebam ni da vas pitam da li ste pratili Olimpijske igre. Siguran sam da jeste. Po vvašem mišljenju, da li ste videli neke nove tendencije u košarkaškoj igri, nove strategije, postavke odbrane i napada...?

- Čini mi se da je na ovim Olimpijskim igrama viđena jedna odgovornija košarka, da je tako nazovem. Nešto agresivnija. Ja nisam bivši trener, i sada se osećam, i jednog momenta je bila lično kod mene bojazan da se treneri sve više i više igraju. To je dominiralo u Evroligi. Igraju mnogo nekih alternativnih odbrana koje zapravo ne daju neki novi kvalitet, nego više služe da se prikriju određene slabosti i nedostaci u spostvenom individualnom kvalitetu u odbrani. I, drugo, a to je davalo dobar rezultat, da se protivnički napadi nedovoljno brzo adaptiraju na te promene odbrana. Čini mi se da toga nije bilo na OI, bar ne onoliko koliko sam mogao da pratim. A gledao sam sve utakmice naše reprezentacije. Mislim da su odbrane bile znatno agresivnije, savremenije, i to je sigurno bio napredak. Postoji i jedan detalj koji možda mnogima može da promakne, ali ja sam ga dodao svojoj ličnoj statistici. On ne postoji nigde, uveo sam kategoriju "deflection". Što znači ometanje agresivnosti i rad ruku na loptu, položaj tela i nogu... Ako je iko obratio pažnju na to, Amerikanci su se tako pripremili pred utakmicu sa nama, a mi smo igrali izvanredno, ali u polufinalu. Trebalo je proučiti taj detalj, igru na loptu Amerikanaca, specijalno igra na Teodosiću koga su pokušali da odseku sa visokim igračima koji su ga čuvali, poput Pola Džordža i ostalih. Moglo je u Rijuu dosta toga da se vidi, pogotovo za mlade trenere, na polju individualne tehnike. Ne trebamo biti samo fascinirani Durantovim trojkama. On tako igra i to je njegov stil. Stravičan napadač koga je vrlo teško braniti.

šarke. Mislim da Udruženje funkcioniše na jedan, može se reći , dobar, moderan, savremen način. Bavi se vrlo bitnom tematikom. Hvala Bogu da smo imali šansu da napravimo određenu bazu, i da smo je iskoristili. Treneri su često nedovoljno priznati, nisu uvažavani, tako da smo mi de fakto jedno od retkih udruženja koje, od starta pre 20 godina, pravi jak i stabilan most sa nacionalnim savezom. Tako nije slučaj čak ni u Španiji, Italiji ili Francuskoj. I to traje i danas. Imali smo sreću da su mnogi ljudi umeli da prepoznaju koliko mi dobro radimo. Treba s tim u vezi pomenuti grčku advertajzing firmu TAF. Od njih smo imali sponzorstvo 40.000 dolara na godišnjem nivou. Što danas vrlo teško može ostvariti neki ligaški tim koji mora da ima igrače pod ugovorom, profesionalce. Za ovih 20 godina uspeli smo da edukujemo i školujemo trenere, a u međuvremenu smo postali mnogo manja košarkaška zemlja nego što smo ranije bili, mislim na veličinu teritorije i broj igrača. I pored toga smo nastavili da školujemo trenere, imamo ih mnogo, i mnogo dobrih. Nažalost, naša liga i trenutna situacija u našoj košarci su

takve da imamo ogroman broj nezaposlenih trenera. Zato većina njih traži neku svoju egzistenciju van zemlje.

► **Može li se reći da je za sve ovo vreme bilo mnogo ličnog entuzijazma, pre svega vašeg, i da ste se ličnim vezama borili i uspevali da se izborite za svoje ideje?**

- Ja ovako rezonujem: ako se prihvatitiš da nešto radiš, onda to ili radi, ili ostavi. Nema sredine. Mnogi ljudi su poistovećivali naše Udruženje sa mnom. Da, ja sam srećan što to Udruženje i dalje funkcioniše, a dokaz je i poslednja Klinika. Bio je jedan krizni period, ali zahvaljujući pre svega novom predsedniku Ivanu Jeremiću, napravljena je jedna velelepna Klinika, neviđenog kvaliteta. Srećan sam da to i dalje funkcioniše, mada u dosta teškim uslovima. Meni nekad nije smetalo kad su govorili: "To je Duda, to je Dudina Klinika". E sada, kad ja praktično prvi put niti sam aktivan u Upravnom odboru, niti bilo gde, sve to postoji i dalje i funkcioniše. I raduje me što su teneri, pogotovo ova mlada i srednja generacija, shvatili neke stvari. Skoro mi se javio jedan poznati trener, kaže: "Pa, mene niko nije pozvao na Kliniku". Pa ona pripada

Za ovih 20 godina uspeli smo da edukujemo i školujemo trenere, a u međuvremenu smo postali mnogo manja košarkaška zemlja nego što smo ranije bili, mislim na veličinu teritorije i broj igrača. I pored toga smo nastavili da školujemo trenere, imamo ih mnogo, i mnogo dobrih.

trenerima, to je naše, to je deo nas! Tako da mislim da je i za mnoge trenere bila prestižna stvar da učestvuju na našoj Klinici sve ove godine. Gledali smo i slušali ovde vrhunske koledž trenere, kao i vrhunske NBA trenere, imali smo sreću da nam dođu izuzetno kvalitetni predavači. I to na svim klinikama. Naša Klinika je ostala i obaveza i uslov za izdavanje licence, tako da će ona trajati, ali isto tako mislim da se materijal mora obnavljati. Jer košarka napreduje. U dva pravca. Jedan je prilagođavanje tehničkih pravila igre, koja se menjaju na četiri godine, a drugi je stalna edukacija. Tako da kroz Kliniku više nisu dominantne samo trenerske teme, već sve ono što treba da čini jedan tim: problematika oporavka, nutristike, kondicionih priprema... Košarka je napredovala. Danas je to ogromna razlika u odnosu na vreme kad sam ja počinjao da igram. Tada su bokseri u mom Radničkom govorili da je košarka "pederski sport": kažu - igra se rukama. Ja se sećam mog oca, doktora nauka, koji se sakrije iza drveta, a ja ga vidim, pa kaže "one devojčice samo bacaju onu loptu i skaču". Došli smo do toga da možemo da

pokrijemo sve ono što treba da čini jedan dobar trenerski tim. A to traži današnja moderna košarka.

► *Nisam ni očekivao da ćete reći da ste mnogo toga vukli na svojim leđima, ali znam da jeste, to pouzdano znam?*

- Imao sam sreću da sam imao prave ljude uz sebe, i provukli smo Trenerski ugovor, izdavanje licence i sve ostalo. Jeste, koristio sam i moja lična poznanstva da nešto izdejstvujem. Moralo je tako.

► *Poslednjih godina pojavio se problem jer, u nedostatku košarkaških medalja, mnogi talentovani klinici su odlazili u druge sportove, pre svega u odbojku. Može li ova srebrna medalja sa Olimpijskih igara biti novi zamajac našoj košarci?*

- Dosta dobro se razumem u sve sportove. Hajde da napravimo neku komparaciju košarke i odbojke. Nekad smo leti igrali košarku, a zimi smo išli da igramo odbojku da dobijemo osećaj peta-prsti, i da pojačamo odraz. Dok je u odbojci oduvek bila situacija da nisu postojali Zvezda i Partizan, u košarci su predsednici Zvezde i Partizana bili čak i predsednici Saveza, članovi Upravnog odbora. A u odbojci - Bora i Golijanin rade nešto drugo. Ne postoje kod njih Zvezda i Partizan, i zato su ušli i u škole, i u sve. Zato mi se čini da je ova medalja košarkaša došla u poslednjem trenutku da jedna nacija - nemam ništa protiv odbojke, dobro ste je naveli kao primer - shvati šta i kako treba. Godinama odbojkaši rade mnogo bolje nego mi. Pa, žensku košarku je vratio apsolutno Đilas. Lično on. Kad sam davao podršku tome, uvek sam govorio: dobro je da imamo što više kvalitetnih košarkašica, jer u situaciji kad je sve manje i manje interesa za košarku to može imati svoje dobre strane. Jer, svaka mama-košarkašica sigurno će roditi sina košarkaša. Ne verujem da će taj da ode i igra nešto drugo. A što se zamajca tiče, i da li će ga biti - potreban je organizovan rad tamo gde treba da nam se razigravaju mladi igrači. Nažalost, svake godine ode dvadesetak najtalentovanijih dečaka, ili dece - ne igrača - najviše u Ameriku. To je rešenje za porodice koje ne mogu da školuju svoju decu. Mada ja, na primer, nikad ne bih pustio moje dete da se odvoji od kuće pre osamnaeste godine. Nama je potrebno da imamo organizovan rad. Predsedništvo Saveza kaže: ne možemo da organizujemo pionirsku ligu jer nemamo para. Ne, kažem ja, nisu videli interes u tome. A ja nisam bio lenj, pa odem u Coca-Colu i nađem sponzora, napravimo prezentaciju i kompletnu logistiku, i to postane liga koja je bila mnogo gledanija nego Košarkaška liga Srbije! Govorim o Srpskoj juniorskoj ligi, protiv koje je jedno vreme bilo Predsedništvo Saveza! Ja sam je uspostavio. Vrlo je teško da imamo profesionalnu ligu, da insistiramo da nam igrači budu pod ugovorima, jer ligu ne čine samo naši najtalentovaniji mladi igrači koji su u punom usponu, poput Jokića koji je u NBA, ili Bogdanovića, koji je jedan od vodećih igrača Evrolige. Ne, ligu čini stotina kvalitetnih igrača. A svi ti naši kvalitetni igrači u ligi manje-više igraju pod otvorenim ugovorima da bi mogli da odu čim dobiju neki poziv iz inostranstva. Idu u Kočane, u Makedoniju, u rumunski Kluž, Mađarsku i Bugarsku... Nekadašnja Jugoslavija je postala velesila jer je imala daleko najjaču ligu u kojoj se igralo bez stranaca. Evidentno je da se stanje u društvu itekako reflektuje na sport. Jer svi ti privatni klubovi - ne možemo da ih osuđujemo - ali njihovi vlasnici, manje-više bivši košarkaši, ne prave nikakvu kvalitetnu selekciju. Gledaju da prežive kroz članarinu, zaključio je naš sagovornik.

ALEKSANDAR OSTOJIĆ

Ponosni na magazin

► *Da ne zaboravimo časopis "Trener", na koji ste izuzetno ponosni, i koji je pokrenut pre 20 godina - tačno u vreme kad ste vi preuzeli Udruženje?*

- Jedan od uspeha kojima se ponosimo je činjenica da smo imali svoj časopis, koji sad takođe slavi 20 godina. Jedno smo od retkih trenerskih udruženja u Evropi koje i dan-danas postoji. Ponosni smo na časopis "Trener", koji je na neki način u to vreme sigurno bio ključna stručna košarkaška literatura sa mnogo dobrih tekstova, što je i danas. Časopis "Trener" finansira i organizuje trenerska organizacija. On je njen sastavni deo, i to prepoznatljiv. Mi smo verovatno bili jedino udruženje koje je imalo svoj časopis. Imali smo i trenersku školu, kroz koju smo bili u prilici da edukujemo naše kadrove. To je bio ključ našeg rada.

Kvalitetni saradnici

Među onima sa kojima sam počinjao prve korake, od mojih kolega novinara, isticali su se Aleksandar Vučković (Vjesti) i tada mladi saradnik Sportskog žurnala - Predrag Sarić, sada glavni i odgovorni urednik ovih najuglednijih sportskih novina. Zatim Mirko Stojaković, Dragan Nikodijević, Gordana Čanović, Aco Ostojić, Bojan Milovanović, Danilo Šotra, Vlasto Ignjatović Vladimir Stanković, Aleksandar Miletić, Slobodan Maletić, Ivan Bogunović, Božidar Manojlović, Slobodan Petrovski, Nemanja Marković i mnogi drugi. Najkvalitetniji saradnici - dopisnici su: Danijela Pinter iz Subotice i Zdenko Pop iz Novog Sada. Još nešto ranije, pre nego što je naša, reprezentativna košarka dostigla ove visine, počeo sam saradnju sa Biljanom Kostreš.

Gotovo polovinu stranica ovog broja, a da ne preteram u proceni, mogao bih posvetiti, u znak zahvalnosti, onima koji su svojim novinskim tekstovima, fotografijama, stručnim temama i sl. dali doprinos da TRENER opstane dvadeset godina, sa zavidnim kvalitetom, bogatim i raznovrsnim sadržajem i rejtingom koji ga je učinio jednim od dva brenda UKTS.

Posle nekoliko neuspešnih pokušaja, tada Predsedništvo UKTS SCG, koje je vodio Dušan Ivković, 1997. donosi odluku o pokretanju magazina TRENER.

Doživao sam, kao istinsku privilegiju i čast, da u ulozi glavnog i odgovornog urednika realizujem tu ideju i odluku Predsedništva. U samom startu, u odsustvu predsednika Ivkovića, sarađivao sam, sa iskrenim zadovoljstvom, sa Zlatanom Tomićem, tada Dudinim zamenikom.

Sve ostalo je već istorija duga dvadeset godina.

Najiskrenije, smatrao sam da, kao novinar sa iskustvom i nemam toliko težak zadatak. Upravo tada, od deset najboljih trenera u Evropi sedmorica su bili „moji“. Okončali smo i formalni, ali neophodan deo oko registracije (legalizacije) magazina. To nam je omogućila i osmišljena programska koncepcija. Predstojalo je zasukati rukave i realizovati usvojenu koncepciju.

Pravi izazov bio je naći saradnike - novinare, fotoreportere, prevodioce itd.

Kada smo izdali Trener br. 50, a na inicijativu tadašnjeg predsednika UKTS Zorana Kovačića - Čivije, najbolje saradnike smo nagradili zahvalnicama.

Naravno, da sam zahvalan svima koji su sarađivali, ali po cenu da se o nekog ogrešim neka imena moram posebno pomenuti: Borivoje Cenić nam je podario najviše stručnih tema i uvek bio tu da pomogne i posavetuje. U tom smislu poseban doprinos dali su Ranko Žeravica i prof. dr Vladimir Koprivica. Sa velikim darom pisane, dobijali smo autorske tekstove Aleksandra Džikića. Sa velikom pouzdanošću mogli smo računati na tekstove Igora Kokoškova i dr Nenada Trunića. Imali smo, gotovo u kontinuitetu, zapažene tekstove: prof. dr Branka Markoskog, dr Ane Vesković, dr Marka Čosića i drugih. U pripremi stručnih tema sa naših tradicionalnih okupljanja, kao što su Trenerski dani, BCB, imali smo više saradnika. Izdvoji bih Mirka Ocofoljića, u periodu dok je obavljao

funkciju sekretara UKTS. Bilo je i drugih koji su to radili povremeno. Poslednjih nekoliko godina, na tom zadatku smo stekli pouzdan tandem: Goran Vojkić - Marko Mrđen i verujemo da je to rešenje na duže staze.

Kada smo već u Kući košarke, ne smemo izostaviti još neke imena. Čovek „enciklopedija“ naše košarke Milan Tasić godinama je imao zanimljivu rubriku - Stari album. Gordan Todorović je autor mnogih tekstova u vezi sa funkcionisanjem Razvojno trenaznog centra. Ljupče Žugić je čovek sa odgovornošću za primer i neko na koga uvek možete računati.

Petnaest godina Čedo Maričić priređuje rubriku - Internet. Svakako, među najčitanije rubrike ubraja se kolumna Boška Đokića - Moje viđenje.

Među onima sa kojima sam počinjao prve korake, od mojih kolega novinara isticali su se Aleksandar Vučković (Vjesti) i tada mladi saradnik Sportskog žurnala - Predrag Sarić, sada glavni i odgovorni urednik ovih najuglednijih sportskih novina. Zatim, Mirko Stojaković, Dragan Nikodijević, Gordana Čanović, Aleksandar Ostojić, Bojan Milovanović, Danilo Šotra, Vlasta Ignjatović, Vladimir Stanković, Aleksandar Miletić, Slobodan Maletić, Ivan Bogunović, Božidar Manojlović, Slobodan Petrovski, Nemanja Marković i mnogi drugi. Najkvalitetniji saradnici - dopisnici su: Danijela Pinter iz Subotice i Zdenko Pop iz Novog Sada. Još nešto ranije, pre nego što je naša, reprezentativna košarka dostigla ove visine, počeo sam saradnju sa Biljanom Kostreš. Mlada kolegica zaslužuje da je posebno istaknem kao saradnika koji je posvećena poslu, izuzetno odgovorna. Verujem da je pred njom blistava karijera, koliko je to moguće u našim uslovima. Naravno, srećom, među ovima ima još onih koji nisu posustali i na koje uvek mogu računati. Pamtim početak saradnje sa brojnim saradnicima kada sam dobijao tekstove otkucane na pisačkoj mašini, pristigle faksom ili poštom, pisane rukom i poslane poštom.

Udruženje i ja lično imali smo ogromnu podršku partnera iz „Dan-grafa“, izdavača dnevnog lista Danas.

Fotografije su mi od početka bile teži deo zadatka. Prvi naš zvanični fotoreporter, skoro celu deceniju, bio je Miroslav Todorović - Toša. Međutim, kako to kod nas obično biva, posle Toše, morao sam da se snalazim. Neizmernu zahvalnost dugujem fotoreporterima, koji su

ključ uspeha

za TRENER drugarski odrađivali posao. To su: Nenad Negovanović, Miki Antić i Dejan Ignjatović. Zatim sledi lep period saradnje sa penzionisanim fotoreporterom Sporta – Ivicom Mihajlovićem, koji nas je nažalost, zauvek napustio.

Kako smo stasavali i napredovali, ovaj tekst ne može izostaviti još dva imena. Prevodilac Nina Vidosavljević (engleski i ruski jezik) prevodila nam je i najstručnije tekstove, a poslednjih petnaest godina, od kada dvojezično idemo u korak sa BCB, postala je nezamenjiv član redakcijskog tima. U takvu vrstu saradnika, iz čijeg je kompjutera petnaest godina TRENER išao direktno u štampu, spada Đorđe Miličić, tehnički urednik. To je čovek zbog koga sam najčešće dobijao komplimente da TRENER odlično izgleda.

Dvadeset godina je, kako za novine, tako i za novinare, prilično dug period, zato sa sigurnošću mogu posvedočiti da je TRENER, za mnoge od mladih novinara koji su saradivali sa mnom, to bila prava škola i izvanredna praksa koja im je pomogla u stručnom usavršavanju i profesionalnom napredovanju, na obostranu radost i zadovoljstvo.

Za svoje najbolje saradnike smatram sve one koji sa zadovoljstvom očekuju TRENER. Među njima izdavam one, njih dvadesetak, koji u svom vlasništvu imaju ovaj magazin od prvog do poslednjeg broja. Pouzdano znam da na njih uvek mogu računati. Smatram ih svojim najodanijim čitaocima. Njima se, na toj upornosti, zahvaljujem i klanjam.

GL. I ODGOVORNI UREDNIK.

Prof. dr Vladimir Koprivica, dekan Fakulteta za fizičko obrazovanje

TRENER nam je neophodan

U vremenu kada se sve menja munjevitom brzinom, posebno u svetu informacija, teško je održati bilo koju tradiciju, teško je trajati u takvim turbulentnim okolnostima. U bivšoj Jugoslaviji je izlazilo devedeset i šest različitih publikacija koje su se bavile fizičkom kulturom, posebno sportom. Iz tog vremena u Srbiji je opstao samo naučni časopis Fizička kultura, najviše zahvaljujući tome da je od nastanka pa do danas vezan za Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja. Naš Trener slavi dvadeset godina postojanja i to je pravi podvig ako se uvažavaju navedene okolnosti.

Svako nastajanje je teško, jer kako kaže naš narod: „rodilo se, treba ga ljuljati“. I ljuljali su ga u početku retki entuzijasti, a onda je rastao i postao punoletan na zadovoljstvo

svih nas kojima je košarka važan deo života ili sam život. U tom odrastanju Trener je okupio najznačajnija imena naše košarke, pozabavio se košarkaškom istorijom, tradicijom i perspektivom, uvek bio aktuelan, edukativan i veoma informativan. Uvek spreman da afirmiše sve što je vredno, da osokoli manje sredine i nezasluženo zapostavljene trenere i njihove napredne ideje, uvek naš i za nas. Trener je velika otvorena tribina o košarci za sve koji rade u njoj, ne samo treneri već i oni koji pripadaju različitim profesijama i čija znanja i veštine košarka racionalno koriste. Zato u njemu pišu i čitaju ga ne samo naši treneri. Ponosni smo što ga čitaju i mnogi van granica Srbije.

Jedna činjenica se ne može zaboraviti. Kada se bude pisala istorija naše

košarke od kraja prošlog veka i prve polovine ovog, naš Trener će biti nezabavljivi izvor valjanih i pouzdanih informacija, izvanredan izvor dokumenata o ljudima, rezultatima, titulama i drugim bitnim događajima.

Možda je neprimereno da ovakve hvalospeve iznosi višegodišnji član Izdavačkog saveta, ali u svemu što je rečeno ima ponosa strukom i košarkom, ponosa što Trener traje, ali je to i izraz svesti da nam je ovaj magazin neophodan i u narednom vremenu. Dakle, tu je i briga, strah da može nestati kao što su mnogi časopisi otišli u istoriju, u zaborav. Plašim se da su retki svesni kakva bi to bila šteta. Lako mi je pisati pohvalno o našem Treneru kada znam da ga glavni i odgovorni urednik održava u životu, jer neda mu da

potone i nestane, daje mu sjaj i boju, lavovski se bori za tekstove odabranih autora, da radi za časopis predano i uporno mnogo toga što bi morali i mnogi, ponekad i mnogi od nas, da živi sa njim i za njega. Pravi je trenutak da mu se zahvalimo i da ga podržimo, mada će on, siguran sam, svaki naredni broj našeg Trenera smatrati najvećim priznanjem.

Autor je višegodišnji član Izdavačkog saveta magazina TRENER

Piva za sva vremena

Pobednik ovogodišnjeg memorijalnog turnira, Pivi u čast, je ekipa Napretka iz Aleksinca. Njihov trener, Slobodan Nikolić – Nik, proglašen je najboljim trenerom turnira. Međutim, pravi pobednici, malo je reći entuzijasti, su ljudi iz Radničkog sa Crvenog krsta. Dali su sve od sebe, iz pijateta prema najvećoj legendi ovog kluba – Pivi, da se tradicija održi. Taj duh entuzijazma i poštovanja je jedna od najvećih Pivinih zaostavština.

Lepog septembarskog vikenda na Crvenom krstu igrala se košarka u čast stvaraoca, beogradskog Džemsa Dina, koji je doneo Radničkom titulu prvaka SFRJ 1973, polufinale KEŠ 1974, a svetu dao igrače kao što su Milun Marović, Srećko Jarić ili čuveni Tasić. Danas je popularan izraz „trenersko stablo”, a Pivino ima i takva imena kao što su Dušan Ivković, Zoran Prelević, pokojni Aca Petrović i drugi. Goran Kalinić, predsednik BKK Radnički, rekao nam je da je nešto najmanje što može uraditi bilo ko od košarkaša, ljudi koji vode klub, koji su rođeni i potekli na Crvenom krstu, to da se svake godine, a ove 16. put zaredom, podsete čoveka koji je njima bio ne samo trener, nego i učitelj, vaspitač, otac. Koji je uvek bio spreman da im da koristan savet za njihove sportske karijere i životni put. „Igrači iz njegove generacije, koji su igrali kod Pive, završili su fakultete, družili se međusobno, bili kao jedna porodica. Možda je samo Čačak, posle Radničkog, dao najveći broj najpoznatijih trenera kao što su Bora Cenić, Ranko Žeravica, Duda Ivković, Piva, Bata Đorđević, Ciga Vasojević, Boža Maljković...”, ističe Kalinić.

Za ovogodišnji turnir Kalinić kaže da je održan u najtežim mogućim okolnostima, budući da je u zgradi SD Radnički struja isključena već dva meseca. Klub se angažovao da obezbedi specijalne agregate koji su im omogućili da održe turnir, jer su svi bili protiv da se on odloži ili prekine. I uspelo se u organizaciji, „veliki broj ljudi koji vole košarku proveo je jedan lep vikend na Crvenom krstu”. Svi učesnici turnira su sportski prijatelji BKK Radnički, kako OKK Beograd, „naš stari rival poslednjih 50 godina”, tako Aleksinac i Proleter iz Zrenjanina. Sve klubovi sa posebnom tradicijom, slaže se Kalinić s našom konstatacijom.

Danas je popularan izraz „trenersko stablo”, a Pivino ima: Dušan Ivković, Zoran Prelević, Žarko Vučurović, pokojni Aca Petrović, Ivan Jeremić i drugi.

Kalinić je još naglasio da je klubu prioritet da omasove sve mlađe kategorije, trenutno imaju 150 dečaka u takmičarskim selekcijama, školu košarke, veliki broj licenciranih trenera koji rade u klubu, a pružice šansu deci sa Zvezdare i Vračara, Crvenog krsta, i tako povežu lokalnu sredinu preko Radničkog čije je ime Piva toliko uzdigao.

U prijatno jesenje večer, Memorijal Pivi u čast je otvorio Ivan Jeremić, predsednik UKTS, takođe Pivin učenik. Memorijal jezadovoljnom pred publikom, igračima i Pivinom porodicom zatvorio trener i njegov prijatelj Ratko Joksić nadahnutim govorom, koji je počeo mi završio rečima: „Slobodan – Piva Ivković, od iskona do večnosti”. ●

Niče muzej "RANKO ŽERAVICA"

Ranko Žeravica je jedan od najvećih i najtrofejnijih svjetskih trenera, što je odavno poznata činjenica. Ako se za ikoga može primeniti ona popularna sintagma „svetsko, a naše“, može za Ranka. Mi koji smo imali čast da ga upoznamo, zabeležili smo kako je Hala sportova u Novom Beogradu ponela njegovo ime.

Sada vas informišemo o jednom divnom projektu, tek u začetku, osnivanju Muzeja Ranko Žeravica u njegovom rodnom Novom Miloševu. Takav čovek i trener, koji je toliko proslavio našu zemlju, zaslužio je muzej. Verujemo da bi i Ranko bio zadovoljan što će taj muzej biti baš u Novom Miloševu, preko puta njegove rodne kuće. Kao i svi veliki ljudi, Ranko je bio skroman, pristojan čovek, voleo je svoje rodno mesto.

Obišli smo planirani prostor i sa Čedomirom Žeravicom, Rankovim bratancem, razgovarali o svemu što bi trebalo da bude urađeno. Čedomir živi i radi u Novom Miloševu i uspešan je poslovni čovek. Vodi, pored ostalog, i Muzej starih, retnih i vrednih traktora, mašina, starih aparata i kamera, automobila i drugih vrednih starina.

S takvim iskustvom, Čedomir je uz pomoć Rankove supruge Zage, nekolicine vrednih, starih prijatelja kao što je Bata Đordjević, trofejni trener Zvezde i Rankov pomoćnik na pripremama za Olimpijske igre u Moskvi 1980, bivših igrača i učenika, izradio je plan kako treba da izgleda prostor koji će u svemu podsećati na Ranka i ono šta je on uradio.

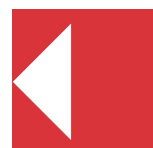
Na prvom mestu, bilo kakvo obeležavanje sećanja na Ranka bilo bi nemoguće bez košarkaškog terena. I to, terena s njegovim potpisom. Zatim Rankova kuća,

zamišljena da bude skoro okruglog oblika. Gledana iz vazduha biće u obliku slova R, a iz dvorišta tim svojim okruglastim oblikom imitiraće koš. Fasada će podsećati na mrežicu, a na krovu će biti obruč u obliku koša. Kada uđe u kuću, posetilac treba da vidi sve ono što je ostalo iza Ranka: medalje, pehare, priznanja, odlikovanja, diplome, isečke iz novina. Doslovno sve. A toga je toliko da je to nestvarno. Ako bude para, napraviće se voštana figura Ranka kako sa podignutim rukama slavi pobjedu protiv Amerike u Ljubljani 1970. Pošto je muzej mesto koje podseća na prošlost, biće tu komad fasade kikindske gimnazije, pa jedna stara bandera, jedan vrlo stari obruč i tabla, jer je odatle Ranko i otišao u svet košarake. Da li će medalje biti originalne ili replike, biće naknadno odlučeno. Tu je i dres, majica, u kojem je vodio nacionalni tim do svetskog trona u ljubljanskom Tivoliju. Na jednom zidu biće postavljene pločice sa tekstom po želji donatora koji budu pomogli ovaj projekat. Uz kuću biće sagrađen mali kafe, tzv. "Rankovo mesto", gde će ljudi dobre volje moći da svrate, popiju kafu iz Rankove šoljice, ili piće iz njegove čašice, a odmah pored i suvenirnica gde će sve to moći i da kupe. Muzej je zamišljen tako da odiše Rankovim duhom, da svaki posetilac ima utisak da je veliki trener tu i da moramo nastaviti tamo gde je on stao. Lepa česma na ulazu, s rečima dobrodošlice Rankove Zage, služiće svim meštanima. Ako bi bilo novca mogao bi se podići neki spomenik, svlačionice i dečije igralište. Sve su to lepi i ovom velikanu košarke primereni planovi. Bilo bi lepo da se narednog maja godišnjica prvog svetskog zlata obeleži u Novom Miloševu, u Rankovom muzeju.

B. MANOJLOVIĆ

Dug prema Ranku

Fondacija Ranko Žeravica, osnovana s ciljem da se pribave sredstva za ovaj ambiciozni plan, već je našla svoje mesto u javnosti i među sličnim fondacijama. Za sada, najviše ulažu Rankovi bivši igrači, učenici i prijatelji. Sve su to skoro istinski veličani naše i svetske košarke, jer je Ranko samo takve i stvarao. Bilo da je reč o velikim igračima ili velikim trenerima. Kod svih je prisutna svest o tome šta je Ranko učinio za njih, a nije mali broj onih kojima je i bukvalno promenio život nabolje. Ali, Ranko nije bio njihov privatni trener pa da samo oni pomažu. Očekuje se da pomognu i ministarstva sporta i kulture, Košarkaški savez, lokalna zajednica. Svi! Svi koji su nekada voleli, cenili i divili se Ranku i igračima koje je stvarao i vodio. Svi oni koji shvataju da ako ne cenimo prošla dostignuća, ni budućnost nam neće biti svetla, trebalo bi da podrže ovaj projekat. Zato, dođite, vidite, informišite se o budućem muzeju - Ranko Žeravica. I pomozite, koliko i kako možete. Učinićete nešto plemenito i vredno.

► Idejno rešenje
budućeg
muzeja

Ključ uspeha je usavršavanje

Moj najomiljeniji deo ove igre je treniranje i sam trenerski posao - učenje igrača. Uvek sam govorio ljudima da kada se umorite od prenošenja znanja i treniranja igrača - to je trenutak da prestanete da se bavite ovim poslom. Morate da volite da prenosite košarkaško znanje na igrače.

U druženje košarkaških trenera Srbije imalo je privilegiju i čast da ugosti trenera Barnsa na Beogradskoj klinici održanoj u julu 2016. godine, gde je pored predavanja na stručne teme trener Barns održao i jedan motivacioni deo predavanja za sve trenere koji su prisustvovali našoj BCB. Ponovimo i ovog puta neke osnovne podatke o ovom vrsnom treneru koji je i od najviših košarkaških autoriteta okarakterisan kao - trener stvaralac.

Tennessee Volunteers angažovali su Ričarda Dejla Barnsa (Rik Barns) 2015. godine kako bi im pomogao da u Jugoistočnoj konferenciji NCAA lige ostvare što bolji rezultat. Barnsovo iskustvo i trenerski kvalitet je upravo to što je Tenesiju trebalo. Rik Barns je košarkaški trener koji je radio kao glavni trener univerzitetskih košarkaških programa na Džordž Mejsonu, Providensu i Klemsonu, da bi najveće uspehe ostvario na Univerzitetu Teksas gde je proveo 17 sezona. Za vreme provedeno na Teksas univerzitetu uspeo je da od koledža koji je, pre svega, bio poznat po izuzetnom programu američkog fudbala, napravi respektabilan košarkaški program na kome je u 16 od 17 sezona koliko je radio tamo uspeo da odvede ekipu na NCAA turnir. Sa Teksasom je uspeo da zabeleži više od 400 pobeda u NCAA ligi, a Teksas je prvi put bio ekipa broj 1 po rangu u NCAA 2010. godine. Takođe, je prvi i jedini za sada trener na Teksas univerzitetu koji je uspeo da napravi 30 i više pobeda u sezoni. Ukupan odnos pobeda i poraza u karijeri trenera Barnsa je 619-333 (65% uspešnosti). Nagrađen je više puta za svoj trenerski rad i čak četiri puta je bio dobitnik nagrade za najboljeg trenera Big 12 konferencije NCAA (1999, 2003, 2008, 2014), dobitnik je CAA nagrade za trenera godine 1987, ali je vrhunac nagrada Džon R. Vuden za trenerske legende koju je Barns dobio 2009. Završni govor na našoj klinici prenosimo u celini.

Kada sam počeo stručno predavanje počeo sam da govorim o košarkaškoj igri. To je izvanredna igra. Ovim poslom i ovom igrom se bavim već 40 godina, a predstojeća sezona (2016/17) biće moja 30. sezona u koju ulazim kao glavni trener ekipe.

Moj najomiljeniji deo ove igre je treniranje i sam trenerski posao - učenje igrača. Uvek sam govorio ljudima da kada se umorite od prenošenja znanja i treniranja igrača - to je trenutak da prestanete da se bavite ovim poslom. Morate da volite da prenosite košarkaško znanje na igrače.

Takođe, morate da imate na umu i to da većina momaka koje vidite ispred vas misle da znaju da igraju. Ali jedino što oni znaju je to što su videli na televiziji - a to je da treba da gledaju igrača sa loptom, ne obraćajući pažnju šta se dešava na terenu na pozicijama gde se lopta trenutno ne nalazi, bilo da je reč o napadu ili odbrani.

ni. ESPN kao emiter sportskih sadržaja na samom kraju svake utakmice prikazuje najupečatljivije akcije sa utakmicama, i šta je to što oni pokazuju - igrače koji zakucavaju, igrače koji šutiraju za tri poena, a ono što ne prikazuju je zapravo ono kako bi košarka i sama utakmica trebalo da se igra. Tako da mislim da je važno da kao trener zaista želite da naučite igrača pravoj košarci.

Ništa nije važnije nego naučiti svoje igrače kako da rade. Moraju da shvate šta znači intenzitet, ali bilo je reči tokom stručnog predavanja i o tome kako treba da se završavaju akcije. Videli ste dok smo igrali presing odbranu da je jedan od igrača iz petorke samo stajao i posmatrao. Da smo danas bili na mom treningu i da je ovo bio moj tim, rekao bih tom igraču da upravo zbog načina na koji je on posmatrao šta se dešava oko njega i postoji s razlogom klupa za rezervne igrače. Ako već želi da gleda utakmicu neka sedi i to radi sa klupe za rezerve. Tada govorim igračima da je jedno od najvećih motivacionih sredstava to da sede na klupi - jer upravo tada njihova zadnjica počinje da komunicira sa njihovom glavom. Na taj način im pokazujemo i učimo ih da je privilegija da igraju ovu igru. A ako je ne igraju snažno i jako neće je ni igrati. To je zapravo kultura koju želim da izgradim kod igrača.

Mislim da igrači treba da znaju neke stvari koje su vani kao trenerima bitne. Ako želite da znate da komunicirate sa svojim igračima neka neko pita nekog od vaših igrača šta misli da je bitno glavnom treneru. Mislim da bi moji momci rekli da je to da treba da igraju snažno i jako. Igrači su mislili da je to možda nešto što je dato, ali to nije tačno - igrati snažno i jako nije talenat.

Kažemo našim igračima da je lakše postati neurohirurg nego li da zaigraju u NBA ligi. Ima manje od 400 igrača u NBA. A sada, poslednjih godina, kažemo našim igračima da se za jedno od tih manje od 400 mesta neće samo takmičiti sa američkim igračima već sa svim igračima na svetu. I sami ste svedoci koliko sada svake godine igrača u NBA dođe iz Evrope i ostatka sveta. I mogu vam sada reći da većina NBA timova možda u ovom trenutku (početak jula) ima 2 neupražnjena mesta u timu na određenim pozicijama. Tako da nama koji pomažemo da se dođe do cilja, da se ostvari san, ostaje da budemo iskreni, te da moramo da kažemo igračima da moraju stalno imati nekoga u svojoj blizini ko će im govoriti istinu u životu. Ako imaju takvog nekoga - taj bi trebalo da im bude odan i iskren prijatelj. To je osoba koja je stalno uz njih, a mislim da ako pitate moje igrače o meni oni će vam reći da je trener Barns brutalno iskren. Tako da mislim da ne možete igrati mentalne igre sa igračima i „zavlačiti“ ih. Treba da znaju šta ih čeka, koliko su standardi koji su postavljeni i šta sve od stvari treba da ostvare kako bi ispunili te standarde.

Ovo doba godine je verna važno (prelazni period).

Konkretno, imamo osmoricu novih igrača za sledeću sezonu od kojih su šestorica „brucoši“. Oni su u univerzitetkom kampusu već tri nedelje i svakom od njih kada smo potpisivali ugovore sa njima i dovodili ih u tim rekli smo koliko mnogo mora da se radi i koliko napora mora da se uloži da bi se bio deo ekipe. Svaki od njih nam je rekao da će da radi naporno i jako. Da ste bili na poslednjem treningu koji smo imali u petak, videli biste da imamo vežbu koju zovemo „17“ – u kojoj je zadatak da za jedan minut igrači trče od jedne do druge bočne linije terena i dodiruju aut linije i treba da u zadatom vremenu 17 puta istrče te kratke sprinteve. Ako želite da vidite ko je mentalno jak uradite ovu vežbu. Ako ne urade ovu vežbu na pravi način imamo sledeću na koju prelazimo, pa potom još jednu, ... Da ste u petak bili na treningu videli biste da su se svi igrači držali zajedno i bodrili jedni druge, ali su to pre svega radili kako bi ohrabрили brucoše koji nisu uspeli da urade navedenu vežbu. Ono što želim da vam kažem je da treba da ZAHTEVATE PUNO. Kondicioni trener mi je pre neki dan prišao i rekao da smo ovih dana trenirali po osam sati, što je neko vreme koje provodimo sa igračima u ovom delu sezone, i da su igrači umorni. Pitao sam ga koliko su igrači danas već trenirali, a on mi je odgovorio da su do trenutka našeg razgovora proveli oko dva sata u teretani. Rekao sam mu da ima momaka njihovog uzrasta (18 do 20 godina starosti) koji su odlučili da postanu profesionalni vojnici i koji prolaze kroz kampove za obuku vojnika u kojima se radi po 14 sati na dan. Tako da što se nekog vremena koje se provodi na terenu tiče, mi treneri često nememo da budemo mekani. Najgora stvar koju neko može reći za vaš tim je da su momci mekani i da ne igraju jako. Mislim da kao glavni treneri vi ste ti koji imaju odgovornost da ih naučite da igraju snažno i da ne budu mekani – već da budu takmičari.

Ranije sam pomenuo, da je za mene kao glavnog trenera koji radim već 30 godina, ovaj dolazak ovde i učešće na seminaru lično veoma bitan. Takođe mi je bitno i učešće na prolećnim i jesenjim kampovima NBA lige kada ti timovi treniraju, jer sam u prethodne tri godine puno vremena proveo (pre svega na jesenjim predsezonskim kampovima) sa Džeri Slounom (Juta Džez), Gregom Popovićem i ostalim trenerima, i ono što že-

lim da vam kažem je da bez obzira na svoje godine nikada nemojte da prestanete da se usavršavate i nemojte da prestajete da pokušavate da budete još bolji trener. Nikada! Kada dođete do tog trenutka kada prestanete da pokušavate da budete bolji i kada dođete do trenutka da mislite da znate sve – to je trenutak kada treba da prestanete da radite ovaj posao. Kao što i od svih svojih igrača zahtevam da se usavršavaju i da budu bolji, treba i od samih sebe da tražite da budete stalno bolji. Zato vam čestitam na dolasku na ovaj seminar i čestitam na činjenici da provodite svoje vreme sa svim ovim trenerima ovde, Stalno govorim ljudima – postavljajte pitanja! Na Univerzitetu Tenesi imali smo jenu od najvećih trenerskih legendi ženske košarke ikada

Reč je o Pet Samit, koja je jedna od četiri trenera ženske košarke u istoriji ženske koledž košarke koja je ostvarila više od hiljadu pobeda u karijeri – konkretno 1098. Osvajač je zlatne i srebrne medalje na Olimpijadi sa ženskom reprezentacijom SAD. Preminula je 28. juna 2016. godine – nedelju dana pre Beogradske klinike i ovog predavanja koje upravo prenosimo. Osamdesetih godina smo ona i ja nosili izlazane „converse“ patike i trenirali igrače loptama koje nisu bile ni nalik ovima danas. Išli smo na seminare poput ovog. Ona bi održala predavanje, potom bih i ja to uradio, a kada bismo završili ona je želela da sve vreme pričamo o košarci. Neko me je pre neki dan pitao čega se najviše sećaš kada govorimo o njoj, a ja sam rekao da se sećam razgovora sa trenerom Samit – ona nikada ne bi reč izgovorila a da je nešto niste pitali. I jednoga dana sam je pitao zašto mi stalno postavlja pitanja – ona kao trener koji je član Kuće slavnih, veoma poznat trener – na šta mi je odgovorila: „Ja znam ono što ja znam, ali želim da saznam i ono što ti znaš.“ Tako da ako ti njoj sam ne postaviš pitanje ona bi nastavila da te ispituje sve vreme.

Zato još jednom želim da vas ohrabrim, jer ovo je predivna igra – prigrlite je, volite je i razumite i nemojte nikada smetnuti sa uma najbitniju stvar – a to su IGRAČI. Svako-ga jutro kada se probudite razmislite šta možete još vi sami da uradite da pomognete ovim momcima da postanu najbolji mogući igrači. To je upravo ono što sam ja godinama radio na Univerzitetu Teksas, a sada radim u Tenesiju.

**PRIREDIO: GORAN VOJKIĆ
VIŠI KOŠARKAŠKI TRENER**

Najbolji ulaze u tim, loši ispadaju

Imao sam prilike da treniram tokom svoje karijere 24 igrača koji su kasnije postali igrači u najkvalitetnijoj ligi na svetu – NBA ligi. Trenirao sam i još bar 150 koji su trebali da igraju u NBA, a razlika je u tome što su igrači koji su završili u NBA ligi to i zaslužili. Imali smo puno igrača koji su dolazili na Univerzitet Teksas, i sada Tenesi, koji su mislili da je sve što ćemo im mi uraditi to da ćemo ih posuti magičnom prašinom i da će nakon toga oni otići u NBA ligu. Ali to nismo uradili. Razlog zašto su Kevin Durent, De Markus Oldridž, D.J. Ogastin, Tristan Tomson i ostali završili u NBA ligi je taj što su oni bili ti koji su želeli da treniraju i da primaju informacije i uče, ali su i pored toga naporno radili. Najbolji ulaze u tim, loši ispadaju iz njega. Mislim da je moj primarni posao da ih naučim taj kulturi i takvoj vrsti pristupa. Ako želite da budete veliki morate da izdvojite sebe iz gomile istih ili sličnih igrača.

Po utvrđenom - visokom standardu

Od naše Basketball klinik Belgrade, s pravom se već unapred očekuje da održi visok rejting. Tako je bilo i ovoga puta. U SC „Šumice“, od 03.-04. jula, koliko je Klinika trajala, okupilo se preko hiljadu domaćih i tridesetak košarkaških trenera iz inostranstva. Odmah da konstatujemo - oni su pre svih, garant uspeha i ključni dokaz kvaliteta ovog stručnog skupa. Ova jubilara XV klinika, organizatoru je definitivno otklonila svaku bojazan o posećenosti Klinike. Naravno, to ni ovoga puta nije došlo samo po sebi i po inerciji. Naproitu, samo je potvrđeno, da je za uspešnu organi-

nom uobičajenom podatku, a to je sadržaj - Trenerskog paketa. Ništa nije izostalo, od već deceniju i po, poznatog sadržaja. Prijatno iznenađenje za trenere, bez izuzetka, bila je štampana brošura - Edukativni treninzi mladih košarkaša, u izdanju UKTS, a koju su pripremili Strahinja Vasiljević i Marko Mrđen. Za sve, naročito one koji su propustili ovaj vid stručnog usavršavanja, kroz jedan sasvim novi vid aktivnosti, ova zbirka radova je dragocena i verujemo podstrek da se u sledećim prilikama nađu na ovakvim treninzima.

Već smo, na neki način, istakli da ceo program Klinike nije imao slabu tačku. Radonjić i Navaro su vrlo korektno

zaciju, kakva je bila i sada, bilo neophodno uložiti mnogo znanja i truda, bez obzira što je taj put do visokokog standarda, već prilično utaban. Recept za uspeh je poznat. Bio je to i dobar povod da jubilarnu BCB-2016, otvori Dragan Đilas, predsednik našeg saveza.

Takođe, po lepom običaju i višegodišnjoj praksi, našim najuspešnijim trenerima iz prošle sezone, čija smo imena objavili u prethodnom broju, na Klinici su dodeljena zaslužena priznanja.

Ispoštovan je i drugi po značaju uslov za uspeh, a to je izbor predavača i tema. To je bitno da Klinika ispuni svoj osnovni smisao postojanja - stručno usavršavanje trenera.

Ovde je, reč je o izboru predavača, takođe već poznat osnovni koncept: Srbija - Evropa - SAD. Svaki od predavača dao je svoj doprinos da prisutni treneri-slušaoци, napuste SC „Šumice“ bogatiji novim znanjem i novim iskustvom.

Dejan Radonjić- Crna Gora, Ibon Navaro - Španija, Evgenij Pašutin - Rusija, Rik Barns- SAD. Čast srpskih trenera „branila je“, prvi put jedna devojka - Marina Maljković.

Bilo bi nepravredno reći i nešto, na prvi pogled o jed-

demonstrirali svoje teme. Sa velikim simpatijama je primljeno predavanje Evgenija Pašutina, u ovom sastavu najveće igračke zvezde i gotovo redovnog učesnika naših prethodnih klinika. Jeste predsedan, u nadi da će postati uobičajena praksa, što se pred više od hiljadu svojih kolega, u ulozi predavača pojavila Marina Maljković, selektor naše ženske reprezentacije. Ponosna Ličanka, već dokazana kao izuzetno uspešan stručnjak, bez trunke treme i s velikim umećem i darom koji je zaista imponovao, održala je predavanje kao da joj je to već ko zna koji put pojavljivanje na Basketball klinik Belgrade. Sa mnogo samopouzdanja i autoritativno potvrdila je da je poziv organizatora, upućen njoj, bio više nego opravdan.

Rik Barns je bio istinska zvezda ove klinike. Utoliko pre, što je, istini za volju, većem broju naših trenera bila manje poznata njegova trenerska karijera i mogućnost predavača koje zahteva BCB, od trenera koji dolazi „preko velike bare“. Srećom, Ivanu Jeremiću, predsedniku UO UKTS, njegove mogućnosti su bile poznate, kao delu naših trenera, među kojima je i Aleksandar Džikić, trener Partizana, koji je prilikom studijskog boravka u SAD, imao priliku da se sretne i sa Rikom Barnsom.

Zahvalnost trenera Srbije

Jeremić u ime svih

Basketball klinika Belgrade, više od deceniju je, bar za naše trenere, više od stručnog seminara najvišeg rejtinga u svetskim razmerama. Taj skup predstavlja, gotovo, praznik naše košarke.

Ovogodišnja, Petnaesta klinika, bila je izvanredan povod i mesto, da se treneri Srbije, zahvale osnivaču moderne BCB Dušanu Dudi Ivkoviću. U njihovo ime, predsednik UKTS Ivan Jeremić, poklonio je, pred veličanstvenim skupom od preko hiljadu trenera prisutnih u SC „Šumice“, Dudi - umetničku sliku.

Jedan od povoda za ovakav događaj bila je i odluka Duda Ivkovića, da napusti deo trenerskog posla, i to onog - vođenja klubova sa trenerske klupe. Uvereni da to znači aktivnije Dudino učešće u radu UKTS, sam čin odavanja priznanja za sve što je do sada uradio za UKTS, praćen je burnim i iskrenim aplauzom, koji se spontano čuo odmah i nakon Dudinog dolaska na BCB.

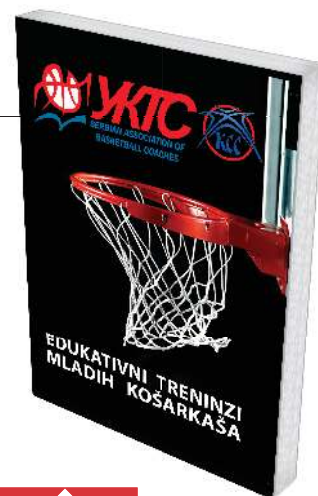
Bio je to lep gest za koji je malo reći da ga je Duda zaslužio i događaj po kome će se, pored ostalog, pamti - jubilarne XV Basketball klinika Belgrade.

Suvišno je tvrditi da je Barns svoje teme odradio briljantno. Ono što je ovoj klinici dalo kvalitet po kojoj će biti upamćena jeste i njegova završna reč i obraćanje trenerima, posle druge teme. To je bio istinski događaj, kada predavača slušate otvorenih očiju i upijate svaku reč. Vaš izveštaj za poslednjih dvadeset godina nije propustio ni jedne Trenerske dane i ni jednu BCB i može posvedočiti da se ovako nešto nije moglo, do sada, čuti. U tom delu Rik Barns nije govorio ni o napadu, odbrani, zoni, skoku, stručnim temama uopšte. On se, kao čovek prebogatog znanja i iskustva, obratio trenerima - svojim kolegama i to kao sebi ravnima. Svaka rečenica u tom

delu bila je mudra misao koju je trebalo, ne samo zabeležiti, već i zapamtiti. Prosto -usvojiti je.

Naravno da je organizator - UKTS, do sada, već pobrao sve komplimente za organizaciju jubilarne klinike, ali kao što se to u našem udruženju, gotovo iz godine u godinu radi - lestvica za BCB - 2017 je već podignuta na viši nivo, Eto novog izazova i ponovo tvrdimo, ne samo za kancelariju i Upravni odbor, već za sve one članove Udruženja koji svojim znanjem i sposobnostima mogu pomoći. Bilo bi lepo i da posle iduće klinike možemo tvrditi, da je lestvica podignuta na viši nivo.

M. POLOVINA

► Prijatno iznenađenje za trenere, bez izuzetka, bila je štampana brošura - Edukativni treninzi mladih košarkaša, u izdanju UKTS, a koju su pripremili Strahinja Vasiljević i Marko Mrđen

Po lepom običaju i višegodišnjoj praksi, našim najuspešnijim trenerima iz prošle sezone, čija smo imena objavili u prethodnom broju, na Klinici su dodeljena zaslužena priznanja.

Napadačkom igrom do uspeha

U ovom broju predstavimo većinu napadačkih opcija koje je reprezentacija Australije koristila na nedavno završenim Olimpijskim igrama u Rio de Žaneiru. Imali su dosta uspeha u tome, sve do poslednje dve utakmice, koje su izgubili, ali su u svakom slučaju, zauzeli odlično četvrto mesto.

Krenućemo sa varijantama ranog napada.

OPCIJA 1

Igrač broj 1 ulazi driblingom u levu stranu i dodaje loptu saigraču 4, koji odmah ide na uručenje saigraču 2. Igrač 2 dodaje saigraču 5 na vrhu, a on dalje dodaje do igrača 3. Igrač 3 ima opciju da spusti loptu igraču 5 koji se spušta na poziciju niskog posta (posle blokade

u leđa od strane igrača 1), ili igraču 4 koji se popeo na vrh reketa. Igrač 1 ide na uručenje lopte sa igračem 4 (dijagrami 1-4), a može da doda i igraču 1 (koji izlazi na vrh), koji zatim igr PnR sa igračem 4 ili 5 (u zavisnosti od situacije) (dijagrami 5-6)

Na dijagramima 7-11 prikazane su opcije PnR u ranom napadu. Na dijagramu 12 prikazana je opcija u ranom napadu za šutera.

OPCIJE NA POZICIJI NISKOG POSTA

Na dijagramima 13 i 14 prikazane su opcije sa „peticom“ na poziciji niskog posta, a na dijagramima 15-17 opcije za igrača 3 na poziciji niskog posta.

CENTRALNI PNR

Opciju centralnog PnR posle uručjenja, a koju su više

trenerAustralija

1/63

2/63

3/63

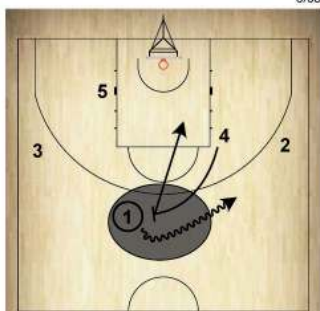
4/63

5/63

6/63

7/63

8/63

9/63

10/63

11/63

12/63

puta uspešno izveli na utakmici sa reprezentacijom Srbije možemo videti na dijagramima 18 i 19. Takođe, opciju centralnog PnR (ali sa igračima 2 i 5) možemo videti na dijagramima (20-22).

POZICIONI NAPAD „5 STRANA“

Igrač broj 4 ide u pick sa igraču jedan, a ovaj posle driblinga dodaje loptu sa igraču 5, koji je primio blokadu od saigrača 2 (dijagram 23). Ako nije dodao igraču 5, dodaje igraču 2 koji je primio blokadu od saigrača 4. Igrač broj 5 ide u pik sa igraču 2 (dijagrami 24-25). Na dijagramu 26 je prikazana druga opcija ulaza u ovaj napad.

„1 GORE“

Igrač 1 dodaje loptu sa igraču 4, a ovaj dalje sa igraču 3. Igrač 3 dodaje loptu sa igraču 2, koji je iskoristio blokadu od saigrača 4. Igrač 3 protrčava na suprotnu stranu, koristeći duplu blokadu od saigrača 1 i 4. Igrač broj 2 ima dve opcije: da doda loptu igraču 3, ili igraču 1 koji je primio blokadu od saigrača 5. Igrači 1 i 5 igraju PnR na strani (dijagrami 27-30).

„1 GORE VRTI“

Igrači 2 i 3 koriste blokade i izlaze na spoljne pozicije. Igrač 1 dodaje loptu igraču 5 koji se otvara na vrh, a zatim ide na uručenje. Igrač 2 koristi uzastopne blokade i prima loptu od igrača 1 (dijagrami 31-33). Moguća je i opcija kada igrač 1 odmah dodaje loptu na stra-

nu igraču 2, koji dalje igra PnR sa igračem 5 (dijagrami 34-35).

„2 DOLE“

Igrač 1 ulazi u napad driblingom u desnu stranu i dodaje igraču 4, koji nastavlja driblingom. Igrač 2 oslobađa stranu, 5 se penje na vrh reketa, gde prima loptu od igrača 4. Igrač 3 prima blokadu od saigrača 4, izlazi na spoljnu poziciju i prima loptu od saigrača 5. Ako prilikom saradnje igrača 3 i 4 dođe do preuzimanja, igrač broj 4 prima loptu i odigrava na poziciji niskog posta (dijagrami 36-39).

„2 GORE VRTI“

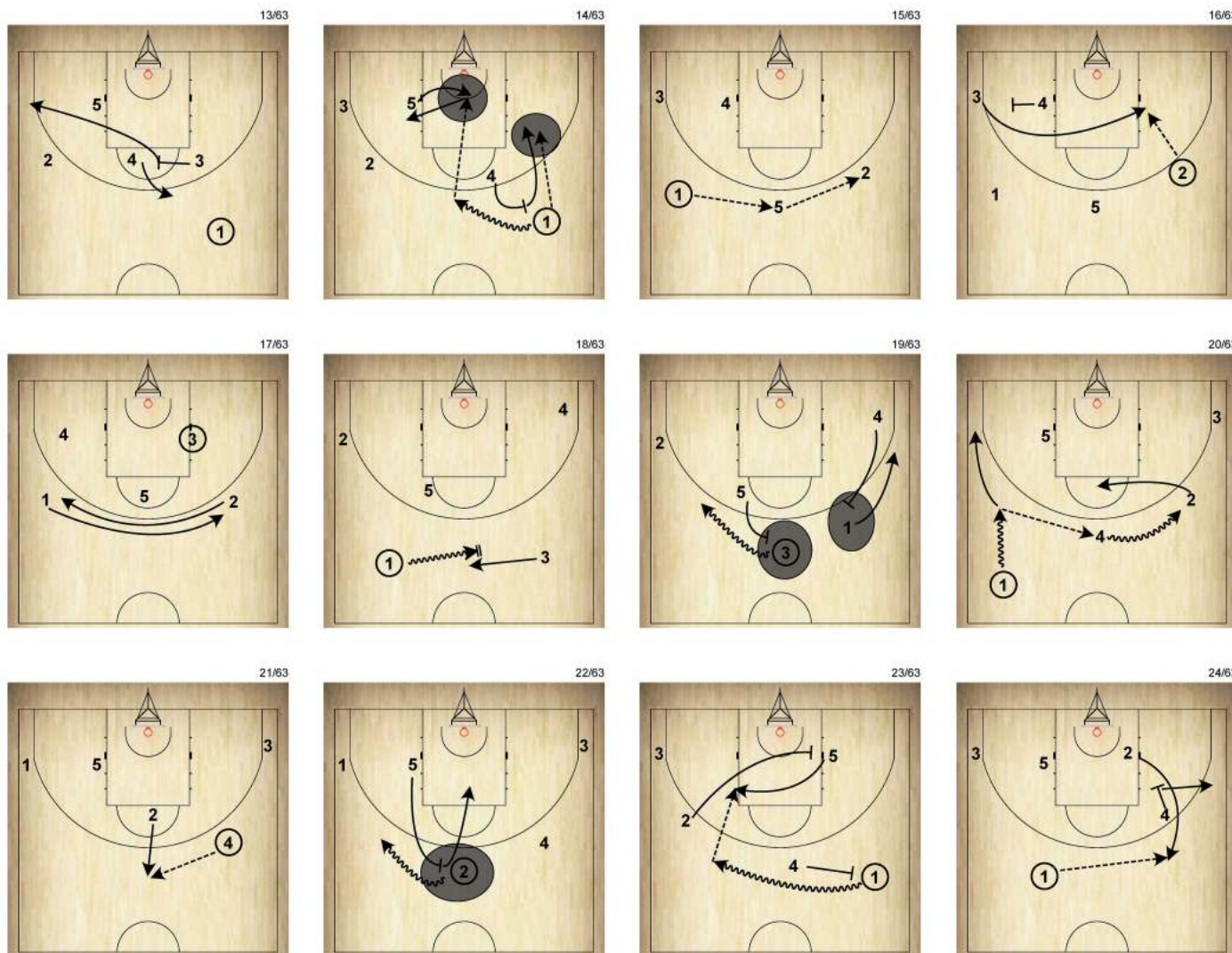
Igrač 2 dodaje loptu sa igraču 5 koji se otvorio na vrh. Igrač 3 koristi blokadu od saigrača 4 i utrčava oko njega ka košu, gde prima loptu od saigrača 5. Ukoliko to nije moguće, 5 dodaje do igrača 4 koji se otvorio posle blokade. Igrač 3 pravi blokadu za igrača 2, a zatim prima blokadu od igrača 5. Igrač 4 dodaje loptu igraču 5 i pravi blokadu sa igraču 1. Igrači 5 i 1 igraju PnR iz uručenja (dijagrami 40-43).

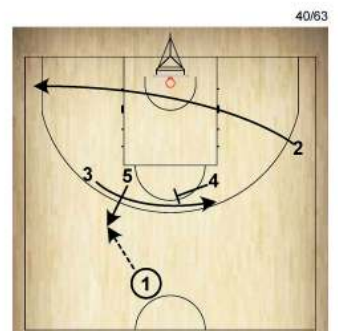
BLOKADE

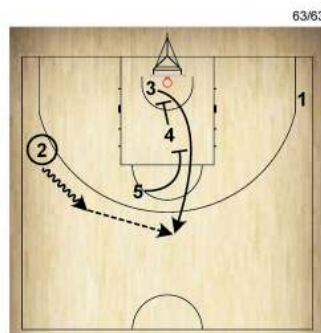
Na dijagramima 44-47, 48-50, 51-52 i 53-54 su prikazane neke od blokada koje je ekipa Australije koristila

AKCIJE IZ AUTA

I na kraju prikazaćemo i nekoliko akcija iz auta (bočni i čeonu aut) (dijagrami 55-63).

PRIPREDILI:
ČEDOMIR MARIČIĆ,
VIŠI KOŠARKAŠKI TRENER

MARKO MRĐEN
VIŠI KOŠARKAŠKI TRENER

Trening razvoja specifičnih motoričkih sposobnosti

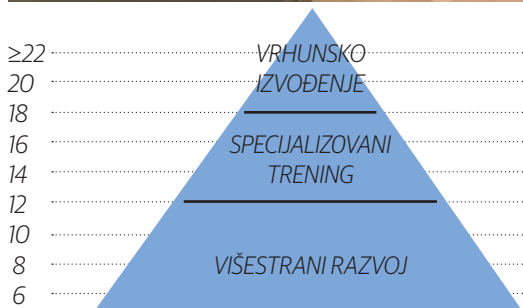
U današnje vreme deca su sve više neaktivna, sve manje provode napolju na igralištima i terenima, a sve više ispred tv ekrana, računara, raznih konzola i mobilnih telefona. Samim tim njihov motorički razvoj je narušen. Danas imamo sve više dece koja su gojazna, koja imaju različite telesne deformitete, pa čak je to slučaj i kod dece koja se bave nekom sportskom aktivnošću. Iz tog razloga je još veći izazov raditi na razvoju njihovih motoričkih sposobnosti.

Motorička sposobnost predstavlja jedan od podistema koja u sadejstvu sa ostalima čini složenu strukturu čoveka. Zato se i kaže da sistem čoveka čini najsavršeniji i ujedno i najkomplicovaniji sistem sastavljen iz više sistema od koji su najznačajniji morfološki, motorički, kongitivni, konativni i sociološki.

Kada govorimo o razvoju motoričkih sposobnosti kod mlađih kategorija u košarci, prvo moramo reći nešto više o uzrastu dece koju treniramo, njihovoj zrelosti, koje su to sposobnosti koje razvijamo i kada. Veoma je važno razumeti koncept dečijeg hronološkog godišta koje nije uvek podudarno sa njihovim biološkim, odnosno sa njihovom fizičkom i mentalnom zrelošću! To se odnosi na zrelost njihovog mišićnog i centralno nervnog sistema (koordinacija, svest o upravljanju telom), kao i na njihovu mentalnu zrelost (vreme držanja pažnje, sposobnosti da se obrađuju i prate informacije). Deca sazrevaju i rastu različitim tempom. Neki 10-godišnjaci izgledaju i i ponašaju se kao 15-godišnjaci i obrnuto. Prema tome, bitno je modifikovati bilo kakav vid treninga prema individualnim karakteristikama deteta.

Zbog velikog broja specifičnih košarkaških informacija koje bi trebalo usvojiti i specijalizovati, u školama košarke treba primenjivati model višestranog razvoja. Ovakav pristup zagovara i Bompá, jedan od najvećih svetskih eksperata za modelovanje treninga, koji kaže da je za mlade sportiste vrlo važno da razviju čitav niz bazičnih motoričkih veština koji će im pomoći da postanu uopšteno dobri sportisti pre nego što počnu treniranje određenog sporta.

Model pokazuje važnost progresivnog razvoja. Baza piramide koju možemo smatrati temeljom svakog programa treninga sastoji se od višestranog razvoja. Kada razvoj dostigne prihvatljiv nivo, sportisti se specijalizuju za određeni sport i ulaze u drugu fazu razvoja. Rezultati će biti visoki nivoi izvođenja. Svrha višestranog razvoja je unapređenje celokupnog prilagođavanja. Deca i omladina koja razvijaju različite veštine i sposobnosti lakše će se prilagoditi zahtevima treninga ako ne budu podvrgnuta pritisku koji je povezan sa ranom specijalizacijom.

U školama košarke treba posvetiti posebnu pažnju sveukupnom razvoju mladog organizma. Motorička znanja i motoričke sposobnosti razvijaju se uporedo i sistematski jer su ona temeljna za nadogradnju velikog broja znanja i sposobnosti bitnih za uspeh u kasnijem periodu.

Veoma je bitno napomenuti da je većina motoričkih sposobnosti genetski predodređena. Ali bez obzira na to svakom pojedincu treba pružiti mogućnost da u sistematskom programu treniranja dođe što bliže svom maksimumu.

Opšteprihvaćena struktura motoričkih sposobnosti se sastoji od KOORDINACIJE, SNAGE, BRZINE, IZDRŽLJIVOSTI, GIPKOSTI, RAVNOTEŽE I PRECIZNOSTI.

Još jednom ću se vratiti na sistematizaciju i planiranje treninga iz malo drugačijeg ugla. Recimo da možemo da napravimo ovakvu podelu:

OD 6 DO 12 GODINE:

UČENJE OSNOVA - UČITI KAKO TRENIRATI

- Učenje osnovnih sportskih šema pokreta da bi se stvorila baza za kasniji sportski razvoj
- Razvoj koordinacije i motornih veština kroz zabavne i interaktivne vežbe brzine, agilnosti i hitrosti
- Stvaranje atletske veze i komunikacije između tela i uma (vladanje telom)
- Stvaranje samopouzdanja

OD 12 DO 15 GODINE:

TRENIRATI RADI TRENIRANJA

- Stvaranje atletske sposobnosti, kvaliteta kretanja i efikasnosti
- Stvaranje temelja razvoja snage da bi se smanjio rizik povreda
- Učvrstiti sportsko specifične veštine

OD 15 PA NAVIŠE:

TRENIRATI RADI IZVEDBE I PERFORMANSI

- Prenos iz osnovnih veština ka programiranju zasnovanom na performansama
- Razvoj sile i snage
- Izvođenje sportsko specifičnih veština
- Povećanje obima, intenziteta i frekvencija treninga

OD 19 PA NAVIŠE:

TRENIRATI RADI POBEĐIVANJA

- Već govorimo o tranziciji u seniorski pogon

Kao što možemo zaključiti iz ranije navedenih smerica, vrlo je bitno razviti dobru motoričku bazu da bi se kasnije moglo krenuti u specijalizaciju i rad na specifičnim elementima košarkaškog sporta. Deca prvo moraju da nauče kako pravilno da trče, skaču, kako da kontrolišu telo u prostoru (vladanje telom) i kako da se efikasno kreću pre nego što nauče da vode loptu, šutiraju, dodaju, kao specifičnu nadogradnju baze. Da bi već od 15 godine krenuli u ranu specijalizaciju i fokusirali se sve više na specifične karakteristike sporta.

U školama košarke treba posvetiti posebnu pažnju sveukupnom razvoju mladog organizma. Motorička znanja i motoričke sposobnosti razvijaju se uporedo i sistematski jer su ona temeljna za nadogradnju velikog broja znanja i sposobnosti bitnih za uspeh u kasnijem periodu.

NCAA Final Four 2016 - napad

Finalni turnir NCAA 2016 održan je u Hjustonu (treći put domaćin turnira) i biće upamćen po nekoliko stvari. Villanova je osvojila titulu drugi put u istoriji. Oboren je rekord po gledanosti putem interneta i TV, procene su na oko 3,4 miliona gledalaca koji su pratili finalnu utakmicu. Videli smo rekordnu razliku od 44 poena u pobjedi Villanove nad Oklahomom u polufinalu. Isti tim na istoj utakmici je imao i najbolji procenat u istoriji turnira od 71 posto šuta iz igre. Treba pomenuti da je procenat šuta na dva prethodna turnira u Hjustonu bio ispod proseka (na 12 utakmica svi timovi su ukupno šutirali 29,6 posto). Syracuse se na turniru pojavio kao tim sa najviše poraza u istoriji u toku jedne sezone (13), i to u godini kada je glavni trener Jim Boeheim bio suspendovan devet utakmica na početku sezone. Oba polufinala

su reprize utakmica iz sezone. North Carolina je oba puta savladala Syracuse u ACC ligi, dok je Oklahoma savladala Villanovu na neutralnom terenu u decembru.

OKLAHOMA "STEP UP"

U momentu prenosa lopte od 2 do 1, 3 pravi kružnu kretnju oko 5, 5 koristi pomeranje odbrambenog X5 da primi loptu bliže košu. Dijagram 1

Ako 5 ne dobije loptu koristi odvajanje X5 da napravi prednost na pick and roll igri sa 1. Dijagram 2

"QUICK 3"

Pik and roll u sredini terena, 2 i 4 u kratkom uglu, u momentu blokade 2 pravi blokadu na svom odbrambenom igraču X2, 4 se otvara za šut za 3 poena

"STAGGER 4 OUT"

Napadač 1 dodaje 3 i utrčava na istu stranu, 5 se

final 4 1/40

2/40

3/40

4/40

5/40

6/40

7/40

8/40

9/40

10/40

11/40

12/40

otvara na sredini terena i prima loptu od 3, 3 menja stranu. Dijagram 4

Nakon uručenja 5 za 1, uzastopna blokada 4 i 5 za 2 za otvaranje za šut za 3 poena. Dijagram 5.

U slučaju da 2 ne koristi otvaranje za šut, napad se završava sa pik and roll-om 2 i 5 u sredini terena. Dijagram 6.

"ISO" Buddy Hield

Iverson cut, uzastopna blokada 4 i 5 za 2. Dijagram 7
Otvorena strana za 1 na 1 i pomeranje igrača u odnosu na pomeranje lopte. 5 ide ispred obruča na prodor ka čeonj liniji, 1 popunjava prostor iza. Napadači 4 i 2 ostaju široko na suprotnoj strani.

"SLIP ISO"

Još jedna izolacija koja je korišćena za Buddy Hield-a. Pik and pop igra između 1 i 3 gde se provokiralo rano

preuzimanje između bekova. Takođe je korišćena i kao „slip“ opcija, gde ne bi ni došlo do blokade. Dijagram 9

SYRACUSE "WHEEL"

Uzastopna blokada 4 i 5 za igrača sa loptom 1, koja se nastavlja sa uzastopnim blokadama za 3 i 2. Dijagram 10 i 11

Nakon uzastopnih blokada, jedna od opcija je blokada 5 za 4 za otvaranje za šut za 3 poena. Dijagram 12

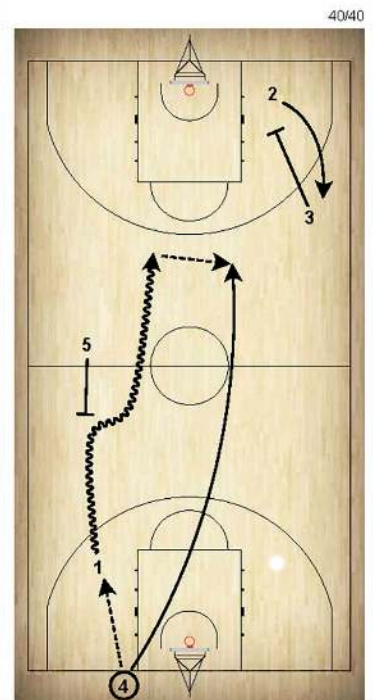
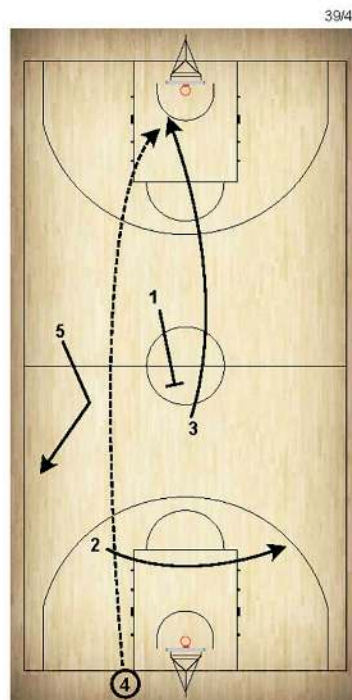
"PIK AND FLARE"

Pik and roll igra 1 i 5 na sredini terena, u isto vreme 4 pravi flare blokadu za 2. Dodavanje za 5 ili 2. Ako 2 primi napada on u liniji po prijemu. Dijagram 13

Ako 2 ne dobije loptu od 1, 4 prima loptu, prenosi do 2. Dijagram 14

Sledi pik and pop 2 i 4 na strani. Dijagram 15

Videli smo rekordnu razliku od 44 poena u pobjedi Villanove nad Oklahomom u polufinalu. Isti tim na istoj utakmici je imao i najbolji procenat u istoriji turnira od 71 posto šuta iz igre.

"DIAMOND 5"

Napadač 1 dodavanje za 3 na 45 stepeni, utrčavanje preko 5 u sredinu reketa, prenos lopte od 3 do 5 koja se otvara u sredini terena. Dijagram 16

Istovremene donje blokade 4 za 1, 3 za 2. Prenos lopte od 4 za 1 na suprotnih 45 stepeni. Dijagram 17

Pik and roll 5 i 1 na strani, 4 menja stranu u momentu blokade. Dijagram 18

"PG ISO"

Syracuse je pokušao da igra protiv Marcus Paige iz North Caroline na niskom postu sa svojim visokim bekovima iz 1-4 rasporeda. 1 dodavanje za 2 na 45, utrčavanje na niski post. Dijagram 19

Ako 1 ne može da primi loptu, jer je odbrana sa prednje strane, prenos na 4 za „high/low“ opciju. U momentu

kad 4 primi loptu, 5 pravi blokadu za 3 da onemogući X5 i X3 da pomognu na niskom postu. Dijagram 20

"WIDE PIN TO STEP UP"

5 postavlja indirektnu blokadu za 2. Blokada se postavlja široko i odmah nakon prijema 2, sledi pik and roll na strani. Blokada je paralelna sa osnovnom linijom. 4 u isto vreme pravi flare za 1 i nakon toga se otvara na sredini terena.

UNIVERSITY NORTH CAROLINA

"BOX"

4 i 5 se otvaraju sa visine penala na tri poena, dodavanje može da ide na obe strane. U momentu kad 5 primi loptu, 3 se otvara na stranu. Napadači 1 i 4 zamenju mesta utrčavanjima pod ostrim uglom. Dijagram 22

Prenos lopte od 5 do 1 preko 4. Za to vreme 2 se po-

diže dieagonalno i pravi leđnu blokadu za 5, nakon toga i leđnu blokadu za 4. Prva opcija je 5 ispod koša, druga lob za igrača 4. Dijagram 23

U slučaju da 4 i 5 ne mogu da prime loptu, 1 dodaje loptu 2 koji je u sredini. Sledi horizontalna blokada 4 za 5. Dijagram 24

"TRIPLE POST" NAPAD NA ZONU 2-3

Napadači 1 i 2 razmene dodavanje, u momentu kad 1 krene da koristi dribling ka 3, on kreće u opterećenje po osnovnoj liniji iza nivoa odbrambenih igrača. Dijagram 25

Na ponovno dodavanje 1 za 2, 3 pokušava da primi loptu u sredini utrčavajući iza leđa 5. Ako primi loptu, šut ili dodavanje na 4-5. Dijagram 26

U slučaju da 3 ne može da primi loptu u sredini od 1 ili 2, otvara se na stranu lopte. Blokada 4 za 5, dodavanje za 5 ispod obruča. Dijagram 27

"TRANSITION REGULAR"

Napadač 1 prenosi loptu preko 5 na 2, 4 prati loptu na niskom postu sa strane na stranu. Napadač 3 pravi leđnu blokadu za 5. Lob dodavanje za 5. Dijagram 28

U slučaju da nema dodavanja za 4 ili 5, 3 prima loptu u sredini i sledi horizontalna blokada 4 za 5. Dijagram 29

Ovu opciju igrači UNC su takođe koristili za izolaciju na strani, pogotovo kad X4 igra sa gornje strane odnosno na 4. U momentu leđne blokade 2 bi igrao 1 na 1 ka osnovnoj liniji.

"PISTOL"

Napadač 1 uručuje loptu za 2, 5 i 2 igraju pik and roll na strani. Diagram 31

U momentu pik and roll igre, 1 pravi leđnu blokadu za 5 za lob, 4 indirektnu blokadu za 3 na strani pomoći.

"UNC BOB LOB"

Raspored igrača u boxu. 3 kretnja na stranu lopte u ugao, 4 utrčavanje ka košu na strani pomoći. Na strani lopte, 1 pravi leđnu blokadu na X5, Lob za 5.

VILLANOVA

"FILL"

Passing game koji počinje iz rasporeda 1-4. Prenos lopte sa 1 na 4, 4 za 2 i utrčavanje na stranu lopte na niski post. U isto vreme 5 sa suprotnog posta se podiže ka lopti. Napadači 1 i 3 menjaju mesta na strani pomoći. Dijagram 34

Sledi pik and roll igra 2 i 5, 4 se otvara sa niskog posta široko 1 i 3 opet menjaju mesta. Dijagram 35

U slučaju dodavanja 2 za 4 na niski post, 5 pravi blokadu za 2 i zatim utrčava ka košu. Dijagram 36

"HOOK"

Ovo je napad kojim je Villanova pokušala da igra na niskom postu protiv Marcusa Paige iz North Caroline.

Napadač 1 pravi kružnu kretnju oko 4 i ostaje na niskom postu. Napadač 4 se otvara na 45 stepeni i dobija loptu od 2. Napadač 5 pravi donju blokadu za 3 koji se otvara na suprotnih 45 stepeni, 1 nakon dodavanja ide od lopte a 3 popunjava njegovo mesto. Dijagram 37

Nakon dodavanja na niski post, 1 igra na niskom postu, 5 se podiže da postavi flare blokadu za 4 i nakon toga utrčava na suprotni niski post. Dijagram 38

"HOMERUN"

Za kraj dve specijalne situacije. Napad protiv presinga Villanove.

Napadač 4 izvodi loptu, 1 polukružnom kretnjom menja stranu pokušavajući da primi loptu, 5 se vraća na svoju polovinu oštrom kretnjom ka lopti pa od lopte i pokušava da otvori liniju dodavanja. Za to vreme 1 pravi leđnu blokadu za 3. Dugačko dodavanje preko celog terena za dvokorak 3. Dijagram 39

"WINNER"

Napad koji je odlučio pobednika i doneo titulu Villanovi.

4 Izvodi loptu za 1, 5 pravi blokadu na polovini terena za 1, 4 posle uvođenja lopte prati igrača sa loptom za povratno dodavanje. U momentu kada 1 pređe polovinu, 3 pravi donju blokadu za 2.

Osnovni principi odbrane čovek na čoveka

Proslavljeni ruski košarkaš Jevgenij Pašutin – bio je kapiten reprezentacije Rusije i ekipe CSKA dugi niz godina. Trenutno je glavni trener ekipe UNICS Kazanj. Prvi trenerski uspeh mu je bio osvajanje juniorske Evrolige sa ekipom CSKA iz Moskve, a nekoliko meseci posle ovog uspeha usledilo je i osvajanje juniorskog prvenstva Rusije. Bio je trener mlade (U20) reprezentacije Rusije sa kojom je 2005. godine osvojio Evropsko prvenstvo u toj kategoriji. Sa ekipom CSKA je osvojio Evroligu, prvenstvo Rusije i Kup Rusije. Beogradska klinika je u julu 2016. godine imala priliku da ugosti ovog izuzetnog trenera.

Uvek se postavlja pitanje – koja trenerska filozofija i orijentacija je bolja – napadačka ili odbrambena? Na primer, u španskim timovima svi vole da trče, da postizu po

100 poena po utakmici. Ako biste pitali bilo kog trenera koji sedi ovde (na Beogradskoj klinici 2016) ili vodi bilo koji klub u Evropi, koju filozofiju više voli, svi bi sigurno rekli da je to napadačka filozofija jer svi vole brzu igru, kontranapad i postizanje 100 poena po utakmici. Filozofija koju sam naučio od Dušana Ivkovića i Ivana Jeremića (radeći sa njima) je kako zaustaviti takav tim. Koje stvari treba da uradite da biste to to ostvarili.

Želeli smo da postavimo zid ispred protivnika što nije lako i ideja je bila da protivniku ne dozvolimo da postigne više od 60-65 poena na utakmici. I u većini slučajeva kada bismo to uradili (u više od 80% slučajeva) mi bismo i pobedili tu utakmicu. Danas u modernoj košarci u Evropi, kakvu recimo igraju CSKA, Fenerbahçe, kakvu ste videli na ovogodišnjem Fajnal foru (Final Four), veoma je teško zaustaviti tim kao što je CSKA i Real Madrid na 60-65 poena – to postaje gotovo nemoguće. Jer, ako je prosek postignutih poena tih ekipa 90 i više, u tom slučaju ćemo promeniti plan i postviti granicu malo više – sa 60-65 poena koje bismo dozvolili na 70-75 poena. To je filozofija, i kada uspemo to da uradimo – pobedićemo. Kada nam je CSKA postigao ove sezone 74 poena pobedili smo. Nije se to dešavalo često, ali smo pobedivali. Ako bi oni postigli preko 90-95 poena veoma je teško takmičiti se i pobediti, jer u tom slučaju vi morate postići 100 ili više poena. Za tako nešto morate da imate u svom sastavu tima veoma napadački orijentisane igrače koji su sposobni da poentiraju sa svih pozicija – ali nije lako napraviti takav tim. Kao stručni štab postavljamo cilj da ne dozvoljavamo ekipi da postigne više od 70-75 poena i to prenosimo i na našu ekipu.

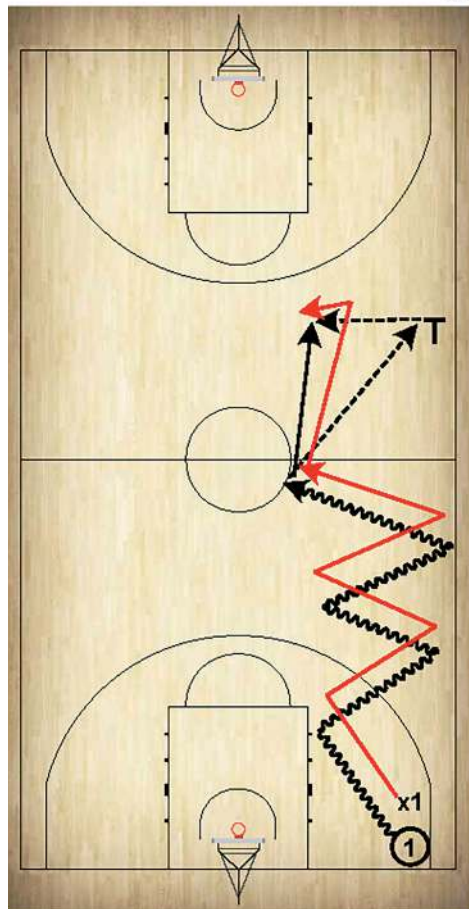
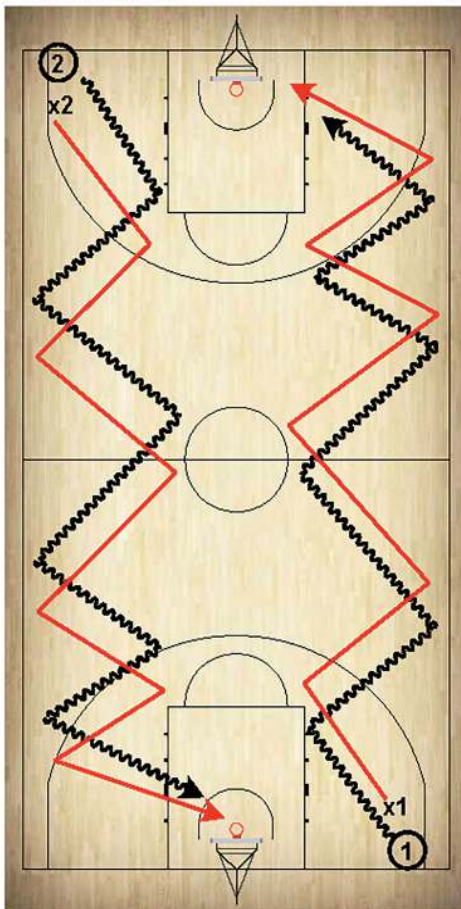
Pokazaćemo jednostavne vežbe koje radimo na treningu – jer želimo da kod igrača razvijemo individualnu odgovornost u odbrani. Teramo igrače da igraju jako u odbrani čovek na čoveka – odbranu u kontaktu sa igračem. Na ovom nivou takmičenja ne možete igrati mekano. Ako igrate mekano gotovo da nemate nikakve šanse. Na seminaru za trenere Evrolige koji je održan u junu 2016. godine rečeno je da se u prethodnoj sezoni većina faulova u situacijama „jedan na jedan“ sudila kada su igračima u odbrani bile ruke aktivne (naročito prilikom obilaska odbrane i pokušaja „izbijanja“ lopte sa leđa) ili se odbrana igrala rukama, kada igrač pokušava da zgrabi ili odgurne igrača šakom – a takvih je situacija 80% od ukupnog broja faulova koji se sude.

Takođe, jedan od načina kako možete sprečiti protivničku ekipu da trči i realizuje kontranapad je pravljenje taktičkog faula – možete to teoretski uraditi 16 puta u

Pasutin trener

1/8

2/8

toku utakmice (u svakoj četvrtini po četiri puta pre nego što uđete u bonus). Na taj način možete sprečiti protivnika da trči i postiže lagane poene – terajući protivnika da igra „5 na 5” iz pozicionog napada na polovini terena što je češće moguće.

Pravila se sada menjanju i situacije pravljenja faulova prilikom kontranapada će se u najvećem broju situacija kvalifikovati kao nesportski faulovi (sankcionisano sa dva slobodna bacanja i loptom sa strane) tako da moramo da vidimo kako će sve to funkcionisati u praksi. I većina trenera na seminaru Evrolige, poput Ž. Obradovića, D. Blata, P. Lasa, rekli su da je to upravo ono što žele! Na taj način žele da zaštite napadače i sam kontranapad kao koncept igre, kao što se to radi u NBA ligi. Zato sada moramo da nađemo način kako da treniramo kako bismo se odbranili od ekipa u tim situacijama. Veoma će biti teško promeniti svest igračima kako da brane kontranapad (a da nije taktičkim faulom) s obzirom da su celu svoju karijeru radili na ovaj uobičajen način.

Prva stvar koju radimo kada je odbrana u pitanju je zaustavljanje lopte. U najvećem broju slučajeva to radi igrač na poziciji plejmejкера – želimo da on izvrši što je moguće veći pritisak na loptu. Sada u nacionalnom timu Srbije imate Markovića i Nedovića koji su izuzetni u toj vrsti odbrane – brzi su, i spretni da u odbrani napadnu loptu. U ovom slučaju naši spoljni igrači na pozicijama od 1 do 3 treba da igraju presing odbranu po celom terenu, da imaju lateralnu brzinu kretanja, što nije lako, i svaki dan radimo da izgradimo navike u jednostavnim elementima bez obzira o koliko velikoj „zvezdi” od igrača se radi ili na kojoj poziciji igra. Svi moraju da se spuste nisko u stav i svakodnevno na tome mora da se radi. Barem 10 minuta tokom svakog treninga provedemo radeći na tim stvarima.

Svakodnevnim radom na treningu pokušavamo da smanjimo mogućnost greške – reagovanje na fintu (šuta ili polaska u dribling), obilaženje igrača u odbrani i slič-

no. To će se dešavati bez obzira koliko igrač ima visoku svest o tome, ali ipak želimo da smanjimo frekvenciju pojavljivanja tih i takvih grešaka. Kasnije ćemo postaviti pravila – kao što je nedozvoljavanje da lopta uđe u sredinu – driblingom pre svega – NEMA SREDINE, da nema reagovanja na finte, usmeravanje na slabiju ruku (stranu slabije ruke). Sve ovo izgleda jednostavno ali važno je da sva petorica igrača igraju zajedno, važno je da sve igrače na svim pozicijama ubedimo i dovedemo do tog nivoa da moraju prvo da budu svesni i sposobni da prvo zaustave svog igrača a potom će tražiti pomoć od ostatka ekipe.

Počecemo sa jednostavnom „cik-cak” vežbom kako bi igrači izgradili naviku da „sede” (spuste se) u odbrambenom stavu (dijagram 1). Po šest igrača se nalazi na svakoj od dveju čeonih linija. Ono što tražimo je individualni napredak. Moramo da se spustimo nisko u odbrambeni stav, napadač da bude udaljen na dužini ispružene ruke, ako je dešnjak pomerićemo svoj stav (težište stava) ka njegovoj jačoj (najčešće desnoj) strani i kretaćemo se lateralno (bez skakanja i promene visine stava, kao i bez ukrštanja nogu u tom kretanju). Svi treneri rade ovo, čak i u NBA ligi, ma koliko ova vežba izgledala prosta i jednostavna (čak i seniorski olimpijski tim SAD radi ovu vežbu!). Ja najčešće radim ovu vežbu u dužini od dva kruga sa 70% snage. Sigurno je da ovo ne radim na treningu koji je neposredno pred samu utakmicu, ali u svim drugim slučajevima ovo redovno radim (sa 1-2 dana pauze između utakmica). Držite ruku ispred, ne preblizu. Možete raditi dva ili četiri kruga – koliko god sami želite i procenjujete da treba.

Sledeće što radimo je „cik-cak” vežba do polovine terena (od čeonu) sa 70% snage, a od polovine terena „1 na 1” u punoj snazi. Od polovine terena kada krene igra „1 na 1” pridržavamo se pravila da se malo odaljimo od igrača (ako smo preblizu obićiće nas driblingom). Ako je igrač brži bićemo na većoj distanci od dužine ruke. Želim da protivničkom organizatoru igre (plejmejkeru) otežam

Prva stvar koju radimo kada je odbrana u pitanju je zaustavljanje lopte. U najvećem broju slučajeva to radi igrač na poziciji plejmejкера – želimo da on izvrši što je moguće veći pritisak na loptu.

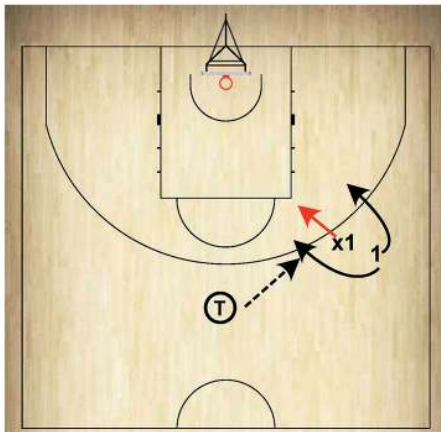

posao jer sve počinje od njega – ako je moguće da ga usmerimo na stranu (jer u tom slučaju možemo i stranu pomoći da formiramo). Kada igrač sa loptom dođe u zonu šuta (blizina linije za 3 poena) ne želimo da mu dozvolimo prodor (da pokušavamo da ga blokiramo na šutu sa leđa ako nes je i obišao), niti želimo da suviše daleko igramo odbranu od njega jer može veoma lako u tom slučaju da šutira za 3 poena. Uvek treba da biramo opciju (odbrambenu poziciju) između. Ako znamo da je šuter nećemo braniti dubinu i biti daleko od njega. Ako pogodi skok šut (za 2 poena – „duga dvojka“) preko ruke – trener uzima odgovornost na sebe jer je bila dobra odbrana. Ne možemo zaustaviti sve – tako da biramo – polaganje je sa izuzetno velikim procentom uspešnosti, dok je šut za 3 poena 30-40% uspešnosti kod igrača (kod nekih kao što je Teodosić i 50%), dakle borimo se za procenite – ako je između (šut za 2 poena – „duga dvojka“) preko ruke onda je to bila „idealna“ odbrana.

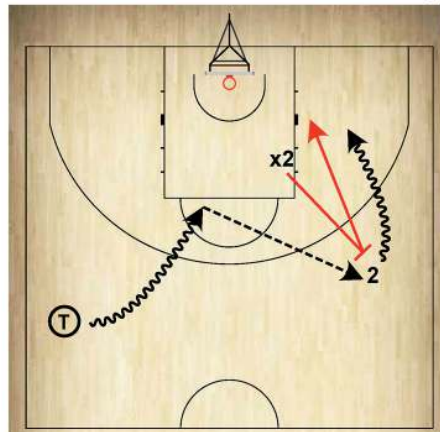
Kada igramo „1 na 1“ gledamo igrača u grudi kako ne bi napravio brzu promenu pravca u driblingu i pobedio nas. Ruke su uvek ispred. Nalazimo se u poziciji senke u odnosu na napadača sa loptom.

Sledeća vežba koja sledi iz ove je da ćemo imati trenera postavljenog na poziciji produžetka linije slobodnih bacanja (na 45 stepeni). Iz istog početka i „cik-caka“ do polovine terena, igrač sa loptom dodaje loptu treneru (dugačko dodavanje), a odbrana se malo povlači do pozicije odakle pokušava da onemogući povratni pas igraču - od trenera (dijagram 2). Onemogućavamo „back door“ utrčavanje, kao i lagano utrčavanje ispred odbrambenog igrača. Borite se za poziciju u odbrani. Zadatak je da napad primi loptu što je mogu-

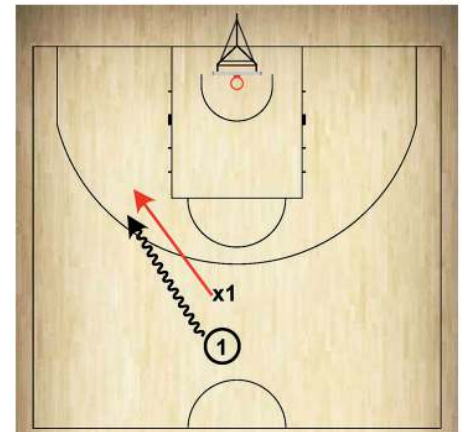
3/8

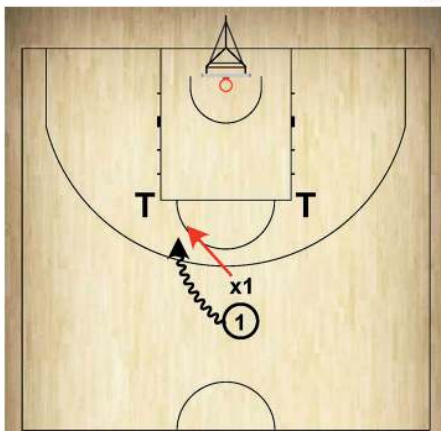
4/8

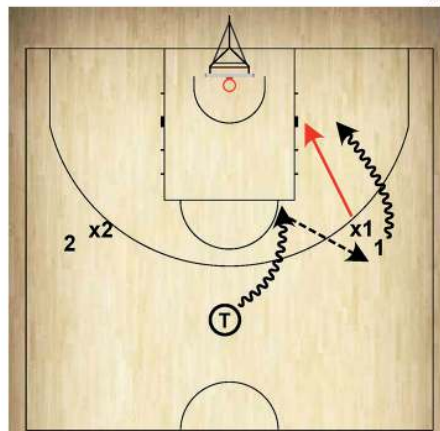
5/8

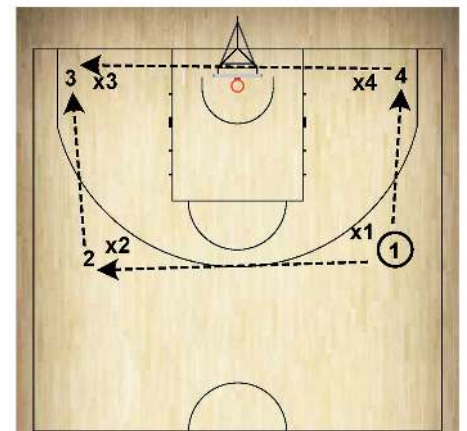
6/8

7/8

8/8

će dalje od zone šuta i posredne opasnosti po odbranu. Kada napad primi loptu ista pravila u odbrani važe – ne dozvoliti sredinu, terati ga na stranu (slabiju) i biti uvek ispred igrača.

Ovo su stvari koje svi treneri rade i svih ih generalno znaju. Ali ih radimo kako bismo izgradili naviku kod igrača da se spuste nisko u stav, i ovo bi trebalo da bude toliko uobičajena i svakodnevna stvar koja je automatizam kao pranje zuba svakog jutra nakon buđenja. Svakoga dana 10-15 minuta je dovoljno da se izgradi navika ove vrste u odbrani – bez obzira na nivo takmičenja u kome nastupate.

Sledeće što radimo je i dalje individualna odbrana u situaciji „1 na 1“ ali na polovini terena. Trener je na sredini (vrh kapice) sa loptom. Napadač i odbrana su na strani – napadač se demarkira za prijem lopte i pokušava da je primi, dok odbrana pokušava da spreči prijem lopte na liniji dodavanja (dijagram 3). Onemogućavanje prijema lopte ne znači okretanje leđa odbrambenog igrača lopti (treneru sa loptom) zbog „back door“ utrčavanja napadača – sve vreme mora da postoji vizuelni kontakt sa loptom od strane odbrambenog igrača. Bolje je rizikovati prijem lopte u zoni šuta za 3 poena – gde će odbrana moći da dignu ruku i otežati šut, nego li dozvoliti „back door“ utrčavanje i polaganje. Treba se boriti da napadač primi loptu što je dalje moguće od linije za 3 poena – za taj metar dalje koji će mu otežati šut, a odbrani dati vreme da stigne. I sve vreme važe pravila da ne reagujete na fintu napadača, nema sredine. Ako i napadač krene driblingom u sredinu – terajte ga nogama da bude što dalje od koša (da ide u većem luku), a ako uzima šut da smo sa obe ruke ispred njega.

Mnogo puta se dešava da kada kažemo „ne dozvoli u sredinu“ da igrači zatvore sredinu jako (agresivnim iskakanjem) ali onda dozvole prodor po čeonj liniji. Ako se ovo desi treba da pokušamo u odbrani da ispratimo igrača i probamo da ga „oteramo“ na poziciju ispod prvog skakačkog mesta i čeonj linije – odatle će imati težak skok šut ili „floater“. Ako ide na „drugi obruč“ prilikom prodora na polaganje – to je u redu jer tu sledi pomoć. Ne dozvoljavamo „back door“, otvoren šut za 3 poena, niti prodor u sredinu!

Sada ćemo govoriti o slaboj strani (strani pomoći) – imamo izlazak iz reketa (nakon pomoći na prodoru) na igrača koji prima loptu (dijagram 4). Odbrana je u još nepovoljnijem položaju jer mora da istrči na napadača koji usled istrčavanja odbrambenog igrača može prodorom da ga napadne u suprotnom smeru. Sitnijim koracima mora da se izađe i priđe igraču koji prima loptu i pokušavamo da ga oteramo na što napovoljniju poziciju na terenu (idealno na poziciju u kojoj smo i malopre govorili – ispod prvog skakačkog mesta u reketu i čeonj linije).

Igrač koji pomaže je inicijalno sa nogom u reketu i drugom van njega – ka igraču koga brani. Izlazak igrača na igrača koji prima loptu mora da bude brz i istovremen sa loptom koja stiže napadaču u ruke.

Sada sve igrače postavljamo na vrh kapice. Svi su u istoj koloni (bek – bek kombinacija i ostali igrači približno po visini i poziciji upareni). Ovu vežbu zovemo „6 sekundi“ (dijagram 5). Šta god da napad igra, u modernoj evropskoj košarci, svi preuzimaju. Svaki napad koji igrate, recimo, uzastopne blokade, „pick and roll“, u poslednjih 5-6 sekundi u situaciji preuzimanja imamo vrh kapice kao najtežu situaciju za odbranu – jer igrač može da napadne i desno i levo, kao i da šutne za 3 poena podjednako kao i za 2 poena. Ako je desnoruk usmerićemo ga ulevo, ali nećemo mu dozvoliti da nas driblingom pobedi i prodre pored vas. Ne dozvoljavamo polaganje i otvoren šut za 3 poena. Teramo igrača na težak šut preko ruke. Želimo da budemo agresivni u odbrani. Sve ove vežbe su malo teže za visoke igrače ali treba ih uvoditi u ovo i raditi sve ove vežbe podjednako i sa njima. Zagrađivanje posle šuta je nešto što se podrazumeva!

Sledeće što radimo je da kombinujemo – kada se preuzima i dođe do situacije visok protiv niskog (igrač na poziciji 1 protiv igrača na poziciji 4 ...). Treneri mogu da stoje na pozicijama kao na dijagramu 6, gde simuliraju pomoć u odbrani, a napadač mora da proba da napada jedino u prostoru između njih.

Sada radimo situaciju „2 na 2“ na polovini terena. Trener je sa loptom na vrhu i pomera se driblingom. Odbrambeni igrač na strani pomoći treba da se pomeri ka lopti (prema ranije objašnjenim pravilima), a odbrambeni igrač na jakoj strani je u poziciji da sprečava dodavanje napadaču (dijagram 7). Igrač koji prima loptu igra „1 na 1“ bez pomoći. Rotacija igrača sa slabe strane će se desiti samo ako vidi da je napadač sa loptom pobedio svog odbrambenog igrača.

Prelazimo na situaciju „4 na 4“ gde su sva četvorica odbrambenih igrača u kvadratnom rasporedu (dijagram 8). Ovo je ono što Amerikanci zovu „čkoljka“ raspored ili vežba, i upravo nam se veoma sviđa, jer na svakom nivou može da se radi, kroz pravila koja smo postavili stvaramo navike kod svojih igrača. Princip pomeranja je isti kao i kod vežbe „2 na 2“ i pomeranja igrača u odbrani ka lopti (ako su na strani pomoći).

Imajte u vidu da je košarka prvo u glavi – a tek posle u nogama. Brza reakcija u situaciji i pregled igre su ključne stvari.

PRIPREMILI:

**GORAN VOJKIĆ, VIŠI KOŠARKAŠKI TRENER
MARKO MRĐEN, VIŠI KOŠARKAŠKI TRENER**

Mnogo puta se dešava da kada kažemo „ne dozvoli u sredinu“ da igrači zatvore sredinu jako (agresivnim iskakanjem) ali onda dozvole prodor po čeonj liniji. Ako se ovo desi treba da pokušamo u odbrani da ispratimo igrača i probamo da ga „oteramo“ na poziciju ispod prvog skakačkog mesta i čeonj linije – odatle će imati težak skok šut ili „floater“.

Odbrana „pick and roll” - a na srednjoj poziciji

Odbrana u „pick and roll” situacijama zavisi od: Sposobnosti vaših igrača - njihove brzine i pokretljivosti. Na primer: ako imate visoke igrače koji su spori veoma je teško da iskačete sa njima u odbrani na blokadi.

Kvaliteta i mogućnosti igrača protiv kojih igrate. Na primer: ako branite niskog beka - možete ga udvajati i na taj način mu otežavati određena dodavanja. Udvajati na određenim mestima na terenu kako biste sprečili brza otvaranja dodavanjem. Ako branite odličnog šutera možete ga usmeravati i terati da ide na prodor umesto da kreira poziciju za šut.

Uz prethodno navedeno, potrebna su nam i neka specifična pravila odbrane u „pick and roll” situacijama. Ako ne pripremamo ništa specifično koristimo navedena pravila.

Filozofija naše odbrane u „pick and roll” situacijama: da napadamo/razbijemo tajming našeg protivnika - ne dozvoljavajući igračima da budu na željenim pozicijama, stavljajući igrače protivnika u pozicije koje im ne leže i na kojima se ne osecaju prijatno i opasno po nas, i pokušavajući da „ukrademo” deo njihovog spejsinga (rasporeda).

Moramo napraviti razliku u tome kako ćemo braniti igrače na pozicijama 4 i 5. Sa igračem na poziciji 5 - iskačemo ili igramo ispod (ravno) zbog činjenice da je veoma malo centara opasno u šutu spolja. U situacijama sa igračem na poziciji 4, iskačemo ili preuzimamo (preuzimamo sa većinom igrača na poziciji 4 koji rade „pick and pop”). Ne možete igrati ispod na „pick and roll”-u sa igračem na

poziciji 4 - nećete stići da izađete da prarirate njegov šut na vreme.

Ako bek treba da primi loptu od nekog drugog igrača nakon čega sledi „pick and roll” - u tim situacijama ćemo terati igrača koji prima loptu da je primi što dalje od željene pozicije ili da je uopšte ne primi (ako je moguće). Ako je primi daleko od željene pozicije (van zone šuta) to nam omogućava da na „pick and roll” branimo ispod. Želimo da nateramo protivnika da pravi „re-screen” jer se na taj način menja ugao napada.

„Pick and roll” na srednjoj poziciji: situacija kada bek dribla loptu - odbrambeni igrač na igraču sa loptom ne zna odakle će blokada uslediti (sa leđa, sa desne strane, sa leve strane). Nekada će igrač koji postavlja blokadu sprintom istračati da je postavi i u poslednjem trenutku promeniti ugao blokade. Ja verujem da je potrebno igraču sa loptom ostaviti samo jednu mogućnost (ako je desnoruk igrač teraćemo ga da ide u svoju levu stranu). Čim odbrambeni igrač na igraču sa loptom čuje poziv/znak, istog trenutka mora da promeni svoj odbrambeni stav i da tera igrača sa loptom u njegovu „slabiju” stranu.

„Pick and roll” na srednjoj poziciji sa igračem na poziciji 5

Dijagram 1

Odbrambeni igrač X1 usmerava napadača na slabiju ruku. Odbrambeni igrač koji čuva igrača na poziciji 5 (X5) je ispod „ravno”.

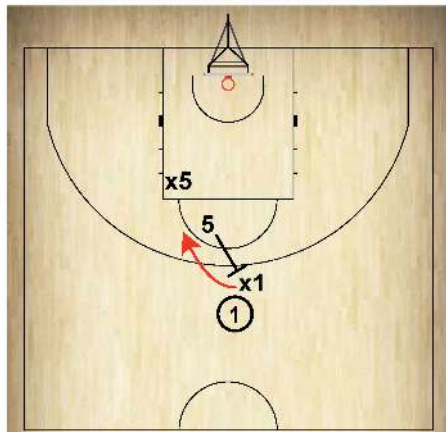
„Pick and roll” na srednjoj poziciji sa igračem na poziciji 4

Dijagram 2

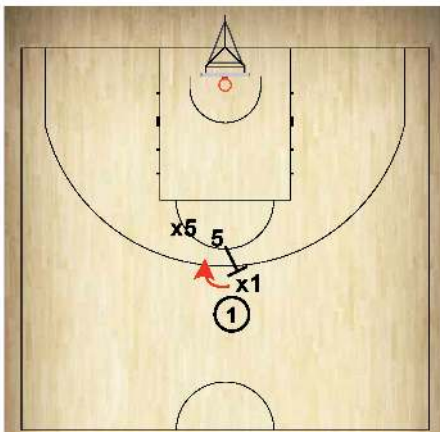
Odbrambeni igrač X1 usmerava napadača na slabiju

trener mesina

1/13

2/13

3/13

ruku. Odbrambeni igrač koji čuva igrača na poziciji 4 (X4) se trudi da ostane u kontaktu sa svojim napadačem i spreman je da iskoči na blokadi.

Ako napadač na poziciji 5 odluči da promeni ugao blokade (re-screen) – u tom slučaju odbrambeni igrač na igraču na poziciji 1 (X1) pravi „rol“ (kotrlja) se ispod igrača koji postavlja blokadu. Ako je obrambeni igrač X1 uradio dobar posao u usmeravanju napadača 1 na slabiju ruku, napadač 1 će morati da se driblingom udalji i ode u stranu (pre će ići u pravcu levo-desno nego li napred-nazad). Kako napadač 1 pravi drugi dribling važno je da odbrambeni igrač X1 izvrši još veći pritisak (ne iz paralelnog stava prema napadaču, već iz pozicije gde ga „tera“ na stranu slabije ruke).

Dijagram 3

Igrač koji brani visokog igrača koji sprintom ide da postavi blokadu na lopti mora to da signalizira (da vikne) kada bloker napravi prvi korak u sprintu.

Situacija kada je odbrambeni igrač na igraču 5 zoniran (ravna pomoć) – rastojanje između napadača sa loptom i odbrambenog igrača na poziciji 5 će zavistiti od toga na poziciji 5 i koliko je pokretljiv taj igrač. Postavljaćemo odbrambenog igrača na igraču 5 zoniranog nisko protiv napadača sa loptom (najčešće bekova) koji nisu skloni prodoru do kraja, već će radije da naskoče i šutnu iz driblinga ili da šutnu „floater“ – u tim slučajevima će odbrambeni igrač na igraču sa loptom pokušati da ga stigne prativši ga. Protiv agresivnijih igrača, protiv igrača koji imaju dobre šuterske sposobnosti ili dobar prodor (igrač koji može da završi na obruču) odbrambeni igrač na igraču na poziciji 5 će biti postavljen zonirano ali ovoga puta malo više (dalje od obruča a bliže blokadi). Važno je da odbrambeni igrač na visokom igraču ne izađe previsoko prilikom ove vrste njegove pomoći (najviše bi bila pozicija u liniji sa igračem koji postavlja blokadu) – visoki ne mora da pokriva prostor i stiže nogama već da bude aktivan rukama kako bi „oduzeo“ prostor napadačima.

„Pick and roll“ na srednjoj poziciji – zoniran igrač X5 nisko

Dijagram 4

Odbrambeni igrač na igraču 5 (X5) je zoniran u reketu nisko. Ovo koristimo kada igramo protiv nižih bekova. Probaćemo da stignemo napadača 1 tako što će ga odbrambeni X1 pratiti.

„Pick and roll“ na srednjoj poziciji – zoniran igrač X5 visoko

Dijagram 5

Odbrambeni igrač na igraču 5 (X5) je zoniran u visoko. Ovo koristimo kada igramo protiv agresivnih šutera. Kada

se odbrambeni igrač X1 vrati u poziciju da je ispred napadača, igrač X5 se vraća na svoju „prirodnu“ poziciju (bliže napadaču 5). Važno je da se X5 ne pozicionira iznad linije na kojoj se postavlja blokada na srednjoj poziciji.

Prva linija pomoći naspram druge linije pomoći

Prva linija pomoći

Dijagram 6

Ako prve odbrambene opcije ne uspeju (budu probijene) odbrambeni igrač na igraču 4 (X4) će pomoći na prodoru driblingom. Igrač X4 će se postaviti na liniju prodora, pomoći i potom se vratiti da bude blizu šutera. Igrač X4 predstavlja prvu liniju pomoći. Igrači X2 i X3 predstavljaju drugu liniju pomoći.

Kako igrači postaju iskusniji naučićće da usmeravaju napadače tamo gde postoje dva odbrambena igrača kako bi ograničili nivo koliko visoki igrač mora da pomaže (da bi smanjili njegovu pomoć).

Najopasnija „pick and roll“ situacija je sa ravnom blokadom, a u tom slučaju je najvažnije da se ostavi samo jedna mogućnost napadu.

Vežba za odbranu „pick and roll“-a „2 na 2“

Dijagram 7

Vežba odbrane „2 na 2“, gde su čunjevi postavljeni na terenu kako bi ograničili prostor koji igrači imaju na raspolaganju.

Odbrana donje blokade posle koje sledi „pick and roll“ na sredini

Dijagram 8

Situacija kada napadač 5 postavlja nisku blokadu za napadača 2. Kako igrač 2 izađe iz blok da primi loptu na centralnoj poziciji od igrača 1, igrač 5 momentalno postavlja blokadu na središnjoj poziciji za igrača sa loptom (za igrača 2).

Opcija 1: Nedozvoljavjanje prijema lopte

Dijagram 9

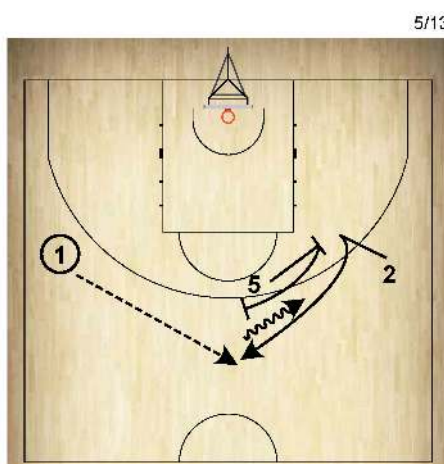
Odbrambeni igrač na igraču 2 (X2) rano ulazi u kontakt sa napadačem 2 kako bi onemogućio ovu akciju. Igrač X2 igra agresivno i „zaključava“ napadača 2 terajući ga da ide na „back door“.

Opcija 2: Prelazak preko inicijalne blokade

Dijagram 10

Ili igrač X2 može da ide preko blokade koju igrač 5 postavlja, terajući igrača 2 da primi loptu metar ili dva dalje od pozicije na kojoj bi po napad bilo idealno da je primi (od pozicije na kojoj želi da je primi).

Opcija 3: Finta preuzimanja i agresivno sprečavanje/onemogućavanje dodavanja („deny“)

Dijagram 11

Odbrambeni igrač X5 viče/signalizira da se preuzme kao da će to i uraditi. Napadač 5 u tom slučaju pravi „slip“ (spušta se u nisko) i odustaje od postavljanje blokade. Odbrambeni igrač X2 onemogućava napadaču 2 prijem lopte.

Obrana „pick and roll“ na srednjoj poziciji posle „zipper“ izlaska

Dijagram 12

Odbrambeni igrač X1 sprečava prijem lopte i tera igrača 1 dalje od željene pozicije – jedan ili dva metra iza linije za tri poena. Kada napadač 1 primi loptu odbrambeni igrač X1 mora da se postavi u dijagonalan stav i da ga usmeri na slabiju (levu) ruku.

Zašto ne usmeravamo u ovoj kretnji

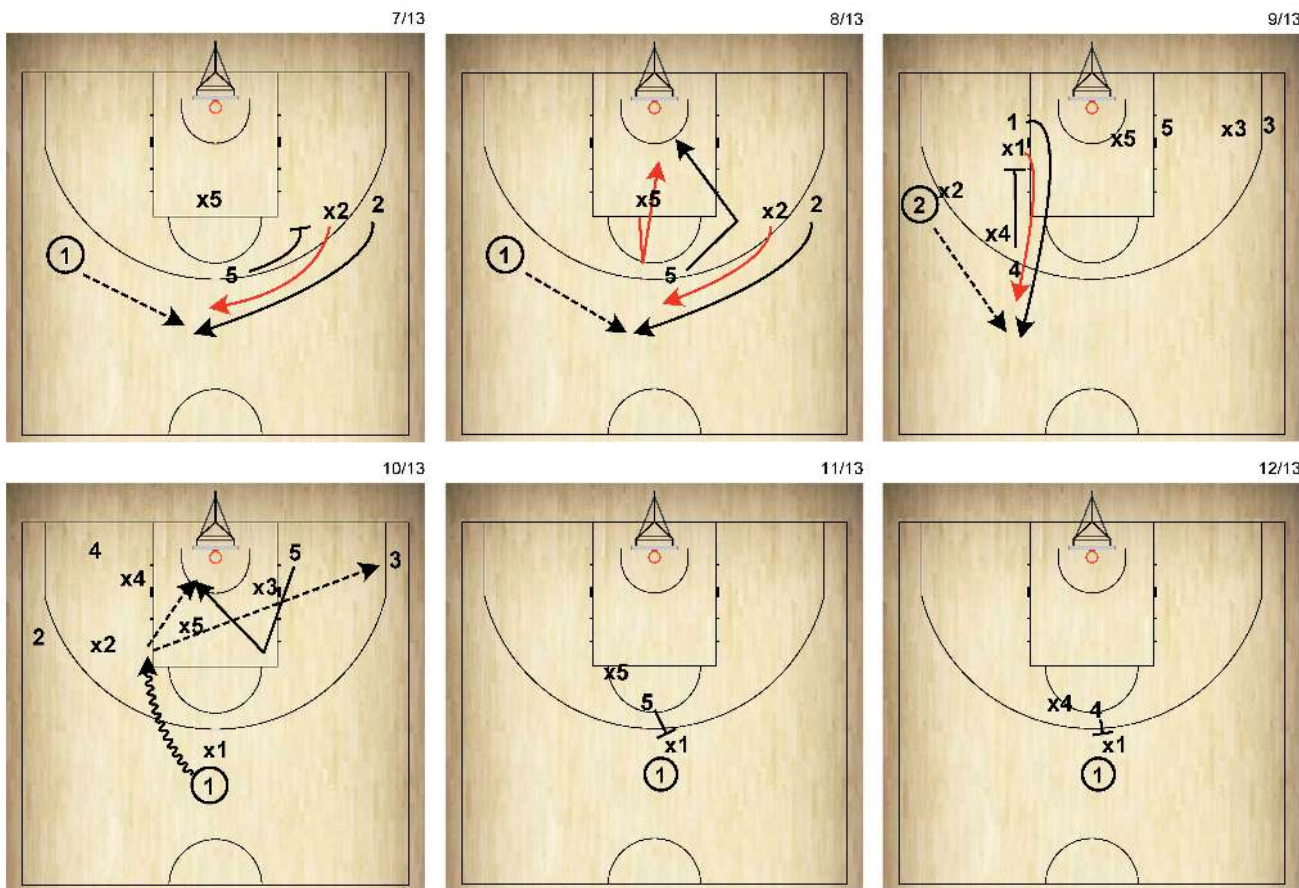
Igračima bi moralo da bude jasno od prvog dana – postoje trenuci u odbrani gde želimo da budemo što je moguće agresivniji, a postoje trenuci gde želimo prosto da zaštitimo u odbrani bez velike agresivnosti. Možete biti veoma agresivni tokom celog poseda, a možete biti uzdržani tokom celog poseda takođe. Dobri timovi znaju kada da budu agresivni, a kada samo da štite. Mentalno/psihološki odbrana je u velikoj prednosti. Odbrani je lakše ako znaju da igramo na samo jedan način od pomenuta dva (agresivno ili uzdržano). Ne smete dozvoliti da napadu bude „udobno“. Tokom jednog poseda odbrana bi trebalo da bude sposobna da se suzi ali i da se otvori i bude agresivna, na taj način otežavate napadu zbog činjenice da sama dodavanja i tajming dodavanja moraju biti drugačija kada napadaju vašu odbranu.

Zapamtite osnovna četiri pravila dobre odbrane:
Sprečite pre nego što se glavna akcija dogodi (reagujte ranije).
Sprečite utrčavanja pod uglom i trudite se da zadržite loptu na jednoj polovini terena (ne dozvolite napadu višestruke mogućnosti).
Naterajte napad da uradi ono što zapravo ne žele da urade.

Možete da prepoznate kada treba da budete agresivni, a kada da budete uzdržani u odbrani u toku jednog poseda.

PRIPREMILI:

GORAN VOJKIĆ, VIŠI KOŠARKAŠKI TRENER
MARKO MRDEN, VIŠI KOŠARKAŠKI TRENER

Dijagram 13

Ovde je prikazano zašto ne usmeravamo kada branimo „zipper“ koji prelazi u „pick and roll“ na srednjoj poziciji – automatski dolazi do situacije 2 protiv 1 – gde igrač 5 spušta direktno ka košu. Napadač 1 pravi jedan dribling i zatim dodaje loptu igraču 5 koji se spušta ka košu.

Želimo da onemogućimo prijem dodavanja bekovima što je više moguće a potom da idemo ispod na prvom „pick and roll“-u (s obzirom da na taj način „teramo“ napadača da primi loptu što je dalje moguće od željene zone prijema lopte).

Koš po koš 2 - istorijska čitanka

Neposredno pred polazak naših košarkašica i košarkaša u Rio, u neobičnom ambijentu, na otvorenom prostoru na početku Knez Mihailove ulice predstavljena je nova knjiga izdavačke kuće „Više od sporta“ - „Koš po koš 2“. Kao što je pre godinu dana prilikom predstavljanja knjige posvećene učešću Jugoslavije/Srbije na evropskim prvenstvima (1947-2013) obećao, autor Vladimir Stanković je pred Olimpijske igre u Riju sakupio 126 utakmica koje su Jugoslavija/Srbija odigrale u kvalifikacijama i na samim Igrama. Kao što i naslov kaže, utakmice su obrađene „koš po koš“, sa svim „glavama“ (strelcima) i komentarom svake utakmice. Tu je i obilje slika od kojih se neke prvi put objav-

ju je reprezentacija Jugoslavije odigrala u okviru nekog olimpijskog takmičenja. Radi se o predolimpijskom turniru u Bolonji, a protivnik je bila Mađarska. Nešto kasnije, na Igrama u Rimu, prvi strelac turnira bio je Radivoj Korac sa prosekom 23,6 poena. Kakav je to podvig vidi se iz spiska slavni imena koja su igrala u Rimu: Džeri Vest, Volt Belami, Džeri Lukas, Oskar Robertson, Amauri, Voljnov, Lopatka, Buskato...

1964: Krivicu za relativno slab plasman Jugoslavije (6. mesto) preuzeo je savezni trener Aleksandar Nikolić, koji je pre Olimpijskih igara u Tokiju išao na studijsko putovanje u SAD gde je video jednu drugu košarku, i nešto od toga je pokušao da presadi kod nas, ali bezuspešno.

1968: Po povratku iz Meksika, gde su osvojili srebrnu medalju, reprezentativci su bili na prijemu kod Tita. Neko ga je zamolio za autogram, Tito se potpisao svima, a Vladimir Cvetković, strelac legendarnih slobodnih bacanja protiv SSSR, poturio mu je - vozačku dozvolu. „Da vidim policajca koji će me kazniti sa vašim potpisom“, rekao je predsedniku države.

1972: Naši reprezentativci su nameravali da se povuku sa olimpijskog turnira kad je obelodanjeno da je jedan igrač Portorika pao na doping kontroli, ali su posle velikog pritiska iz KSJ odustali od te namere. Svi, osim jednog...

1976: „Teče poslednji minut, Čosić faulira Dela Fjorija koji pogađa oba puta, to je 87-86 za Italiju. Do kraja - 35 sekundi. Novosel uzima tajmout i traži da se igra dug napad koji će završiti - Slavnić. Znao je da Italijani očekuju šut Kićanovića...“

1980: Zlatna olimpijska medalja i ekipa za pamćenje. Domaćin SSSR spremao se četiri godine da trijumfuje, ali su ga Kićanović, Čosić, Delibašić, Slavnić, Dalipagić i ostali savladali sa deset razlike mnogo pre finala.

1996: Nova država - SR Jugoslavija - stari protivnik, ovaj put u finalu u Atlanti. Amerikanci u zastrašujućem sastavu (Barkli, Robison, Pipen, Meloun, Stokton, O'Nil, Olajdžuvon...). Igrao se 29. minut a bilo je 5 razlike za Amerikance...

2000: U Sidnej je došla Kina predvođena Jao Mingom. Dve godine kasnije biće prvi pik na draftu. Amerikanci su osvojili zlatnu medalju bez poraza, ali su u polufinalu jedva pobedili Litvaniju. Jasikevićjus je sa sirenom promašio trojku za pobeđu itd.

Ova knjiga svakako će doživeti i drugo izdanje, to je najmanje što zaslužuje, a u njemu će biti i priča o našem nastupu na Olimpijskim igrama u Rio de Žaneiru. Namaera autora Vladimira Stankovića je da pripremi i „Koš po koš 3“, knjigu o učešćima naših reprezentacija na svetskim prvenstvima, čime bi zaokružio ovu vrednu trilogiju, ostavljajući prostor da se dopunjuje posle svakog narednog velikog takmičenja.

A. OSTOJIĆ

Autor je pred Olimpijske igre u Riju sakupio 126 utakmica koje su Jugoslavija/Srbija odigrale u kvalifikacijama i na samim Igrama. Kao što i naslov kaže, utakmice su obrađene „koš po koš“, sa svim „glavama“ (strelcima) i komentarom svake utakmice.

ljuju kod nas, kao i dokumentacija sa spiskom svih igrača koji su makar jednom nastupili na olimpijskim igrama. Knjiga je predstavljena u okviru otvaranja izložbe „Pre i posle Rija“, koju su zajedno organizovali KS Srbije i Olimpijski komitet Srbije.

„Koš po koš 2“ je enciklopedijsko izdanje, istorijska čitanka ili kako već nazvati kapitalno delo u kome su detaljno obrađene sve utakmice koje su reprezentacije naše bivše, kao i sadašnje države ikad odigrale na Olimpijskim igrama. Tu su i neke dosad neispričane priče, kao i one poznate ali iz drugog ugla. Evo nekih od njih:

1960: originalni zapisnik FIBA sa prve utakmice ko-

Prvo, ovo što mi radimo je zanat, kao obučarski ili stolarski, koji kod vrhunskih kouča poprima elemente umetnosti, pretenciozno rečeno. Zahteva celodnevno psiho-fizičko angažovanje, što dovodi do maksimalne potrošnje kompletnog organizma, pa su retke kolege koje dočekaju penziju "zdravog tela i glave".

Zanatska stagnacija

Dvadeset godina izlazenja magazina "Trener", približavanje stotom broju, što je jedinstven slučaj u Evropi - svakako je povod za analizu statusa i uloge košarkaškog trenera u Srbiji danas. Ponosim se podatkom da sam poslednjih šest godina u kolumnama ukazivao na dobre i loše strane ovog zanimanja, pa da sublimiram...

Prvo, ovo što mi radimo je zanat, kao obučarski ili stolarski, koji kod vrhunskih kouča poprima elemente umetnosti, pretenciozno rečeno. Zahteva celodnevno psiho-fizičko angažovanje, što dovodi do maksimalne potrošnje kompletnog organizma, pa su retke kolege koje dočekaju penziju "zdravog tela i glave". Trener je na dva nivoa nekada delovao na momke koje je imao pod svojom ingerencijom - edukativno, učenjem tehničko-taktičkih detalja basketu, ali i vaspitno - ukazivanjem na važnost škole, porodice, međuljudskih odnosa uopšte. Danas se taj drugi aspekt gotovo izgubio, najpre, jer treneri sami nemaju tu širinu, samim tim ni šta da prenesu igračima. Odnosno, košarka je nastala (i opstala) kao igra intelektualaca, ali mi se čini da, kod učenika i učitelja, blede taj element, što se najbolje vidi po medijima, u jezički nemuštim i pameću skromnim izjavama i intervjuima. Naravno da su nekada zahtevi treninga, broja utakmica, obima posla uopšte - bili manji, pa je bilo više prostora za lično, školsko usavršavanje - ali ne volim ako se pređe u dugu krajnost, da ne detaljišem...

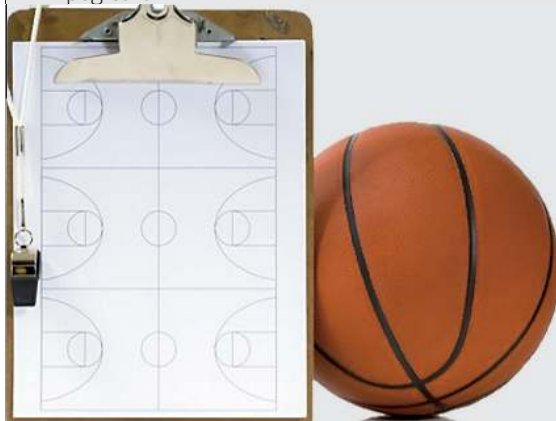
Drugo u čemu vidim veliku promenu, opet ne najbolje, je što u ovom poslu mora postojati entuzijazam, bez obzira na rang, uzrast ekipe, finansijsku situaciju i status kouča. Odnosno - i trener evroligaša i učitelj u školi košarke moraju ostajati duže na terenu, detaljisati sa igračima, baviti se njima i njihovim problemima van "radnog vremena". Toga danas malo ima, više je prisutna deviza "koliko para toliko i muzike", naravno pogrešna...

Treće, svojevremeno je, pre kompjuterske ere, bilo trenerima teže da dođu do literature, da napreduju: malo knjiga, koja kasetu zaluta iz Amerike, dva semina godišnje, jedna škola, nisu baš svi vrhunski treneri bili raspoloženi za transfer znanja ka mlađim kolegama. Danas ima more literature, pritiskom na dugme lap topa izađe sve "znanje" sveta iz narečene oblasti, ali treneri idu lakšim, ali pogrešnim putem. Svi se bave setom akcija (obično onim šta igraju najjači NBA i evropski sastavi), umesto da kompletiraju i nadograđuju svoju filozofiju, ne odustajući nikada od bazičnih basket elemenata. Dalje, posledično, sve manje vremena se provodi na terenu, sve više po kaficima, sa "gazdama", novinarima, menadžerima, roditeljima...

Četvrto, promenjeno je više stvari unutar ciklusa stvaranja igrača, samim tim i timova, koje su uticale na (ne)potrebnu parcijalizaciju postojećeg vremena za dnevni rad. Na primer: broj klubova se i nije povećao, ali je broj škola košarke narastao do neslučenih visina. Opet, ŠK u Srbiji uglavnom služe da treneri popune svoj finansijski tanak džep, manje se pažnje posvećuje kvalitetu. Shodno tome, porastao je broj "zanimanja" bitnih u basketu: tu su "gazde" koje hoće da se sve pitaju, menadžeri koji su važniji od igrača, roditelji koji za sto evra mesečno "vode" utakmice u kojima njihovi ljubimci nastupaju, a - bogami - i novinari misle da su važni za proces same igre. Da ne govorim kako se povećao broj trenera "neophodnih" za tim: kondicioni, skaut, specijalista za odbranu, napad, psiholog, nutricionista... Naravno, sve je to nužno, ali je pitanje mere na prvom mestu. Nije dizanje tegova nikad (a neće ni biti) ispred same igre, kreacije, vica, finte, individualnog rešenja; nije skautiranje toliko moćno, nije pre strategije i taktike, jer Miloš Teodosić i dalje daje petnaestak poena i ostvari desetak asistencija po meču; nije količina novca uslov, jer bi CSKA i Makabi - recimo - osvojili sve titule, da ne govorim o turskim klubovima...

Da zaključim: formalno, tehnički, kvantitativno gledano - trenerski posao podignut je na viši nivo, sve blješti od šljokica, elektronike, crtanja na ekranu, jednog neprekidnog "rijalitija". Kvalitativno - mora mnogo bolje da bude, izlaze nam igrači bez šuta, leve ruke, prepoznavanja situacija, svi botovani, bez lične crte, "robotički na navijanje". Tačno je da su srpski kouči najbolji i najtraženiji u Evropi, da su stanari svih "kuća slavni", ali... Naravno, ne želim situaciju da ocrnim, ali hoću napredak esnafa kome sam posvetio poslednjih četrdeset godina života. "Treneru" želim i narednih dvadeset godina, a trenerima više sreće, neophodne uz postojeći kvalitet...

AUTOR JE PREDSEDNIK IZDAVAČKOG SAVETA MAGAZINA TRENER

Laureat Božo Maljković

Ovom prilikom podsetićemo čitaoce na 38. broj našeg magazina, štampanom u januaru 2006. godine, kojim smo započeli desetu godinu izlazenja. Ovaj broj su, pored ostalog, obeležila dva intervjua.

Našem proslavljenom treneru Božidaru Maljkoviću, Udruženje košarkaških trenera, tada UKTSCG, dodelilo je na poslednjoj skupštini nagradu za životno delo „Slobodan – Piva Ivković“. Time je ovaj legendarni stručnjak svrstan u red velikana srpskih trenera, za sva vremena. Bio je to pravi povod da Maljkoviću pripadne naslovna strana. Maljković je ovoga puta napravio presedan, kada je TRENER u pitanju, i pristao na intervju sa kolegom Draganom Nikodijevićem. Naravno, od stručnjaka takvog formata uvek se u razgovoru može čuti mnogo toga mu-

decembra 2005. za predsednika KSSCG izabran je Goran Knežević. Ovaj diplomirani ekonomista iz Zrenjanina (sada ministar privrede u Vladi Srbije), igrao je u Proleteru, Vojvodini i Partizanu, gde je, kao vrlo mlad, sa generacijom Kiće i Praje, dakle, više sedeći na klupi (sezona 78/79) osvojio šampionsku titulu. Mada su studije bile na prvom mestu, malo je poznato da se Goran Knežević, kako sam kaže – sticajem okolnosti, našao jedno vreme i u ulozi trenera. Za najdražu ulogu, biti igrač, trener ili funkcioner, Knežević nije imao dilemu: - Kada bih mogao da biram bio bih igrač. To je, ipak, najlakše i najlepše (st. 7-8).

Ono što takođe želimo da istaknemo iz broja na koji se podsećamo, jeste, tada naša stalna rubrika – Stari album. Autor te rubrike, a rekli bismo – ko drugi do Milan Tasić,

Kod trenera stvar je mnogo kompleksnija. Pored rada i talenta mora imati sposobnost rukovođenja grupom. Morate imati autoritet, istakao je Maljković.

drog. Izabrali smo odgovor na pitanje koji je njegov recept za uspeh: - Mislim da kod jednog vrhunskog trenera moraju da se steknu određeni uslovi da bi on bio uspešan. Kod igrača je za to dovoljan talenat i ogroman rad. Kod trenera stvar je mnogo kompleksnija. Pored rada i talenta mora imati sposobnost rukovođenja grupom. Morate imati autoritet, istakao je Maljković. U ovom intervjuu, posebno je zanimljiva poruka mladim trenerima, a na pitanje zašto odbija da govori za TRENER, Maljković je je izneo ovaj argument: - Onaj koga to interesuje neka stavi sve brojeve na sto, neka vidi naslovne strane svih tih brojeva, pa će primetiti nešto neobično (st. 4-6).

Posle ostavke Miodraga Babića, na skupštini od 12.

podsetio nas je na pionirske korake košarkaškog sporta. O košarci od 1923. pa do okupacije Kraljevine Jugoslavije malo se zna. Tako iz ovog teksta, dokumentovanoj fotografijom pred početak utakmice ekipa SASK-a i Izbeglica i skeniranim tekstom iz Sporta, pored ostalog saznajemo: - Već krajem leta (1941. prim. a.), odigrane su i prve utakmice, a na terenima SK Jugoslavije (na mestu sadašnjeg stadiona Crvene zvezde), održano je i prvo prvenstvo Beograda na kome su učestvovala ekipe: Metalac, Jugoslavija, Izbeglice, SASK i Omladinac. Prvak Beograda postala je ekipa SK Metalca (st. 39).

Preneli smo i utiske naših mladih trenera: Aleksandra Trifunovića i Zorana Sretenovića koji su se vratila sa studijskog boravka u SAD.

Naravno da su stručne teme i u ovom broju imale značajan prostor. Pored ostalih, preporučujemo jednu od najzapaženijih, a to je tema sa BCB-2005, Rubin Manjano: Napad i odbrana argentinske reprezentacije na OI u Atini.

Izvadite iz svoje arhive još jednom TRENER br. 38, podsetiće vas na još mnogo toga.

M. POLOVINA

Igra po starim propozicijama

Ulazimomo u novu sezonu.. Čini se da jedan od zajedničkih imenitelja kojim smo svi okupirani tzv. "Izmena Pravila igre", koje se odnose na „taktičke lične greške“, lične/nespportske greške u tranziciji, „spin korake“, „fake“...

Zvaničnih izmena Pravila igre od strane Međunarodne košarkaške federacije (FIBA) za nastupajuću sezonu, koja se odnose na napred navedene situacije u igri - nema. Drugim rečima, sva takmičenja u organizaciji FIBA, odnosno KSS, igraće se po postojećim Pravilima igre Svetske federacije.

Ono što je neosporno je to da će se insistirati na što većoj doslednosti u primeni tih Pravila što podrazumeva, između ostalog, i nedosuđivanje „nepostojeće kategorije-taktička lična greška“ koja je do sada bila ne tako retka u praksi. Čini se da je ovaj segment igre i podstakao najviše diskusija, pa samim tim i nedoumica u košarkaškim razgovorima u pripremnom periodu za ovu sezonu. Svedoci smo da su igrači odbrane često činili blag kontakt na protivniku koji vodi loptu u tranziciji/kontra napadu i podizali istovremeno ruku, ponekad i kad kontakta nema „vršeci pritisak“ na sudije da dosude ličnu grešku u skladu sa filozofijom „nema lakih poena“. To je usporavalo igru.

S tim u vezi pojašnjen je čl. 47.3 Pravila igre koji se odnosi na koncept „prednost/podređen položaj“ uvođenjem termina/skraćenice RSBQ (Rhythm-Speed-Balance-Quickness) na engleskom, odnosno, na srpskom jeziku RBBH. Termin/skraćenica RBBH, podrazumeva: R za ritam, B za brzinu, B za balans i H za hitrost. U praksi primena ovog termina/skraćenice znači da ako kontakt na protivniku koji vodi loptu u tranziciji/kontra napadu čini igrač odbrane i taj kontakt utiče na jedan od ovih parametara, odnosno poremeti bilo koji od njih (dovoljno je samo jedan) - greška treba da se dosudi, ako ne, igra neće biti prekinuta bespotrebno dosuđivanjem greške.

U ovakvim ili sličnim situacijama, jasno je definisana razlika kako sledi (ne dosuditi ništa/lična greška/nespportska greška):

Kada igrač na ispravan način pokušava da igra direktno na loptu u okviru duha i intencija Pravila igre i dođe do kontakta sa protivnikom, pri čemu taj kontakt nema uticaj na koncept „prednost/podređen položaj“ - RBBH, sudije ne treba da dosude ništa - puštaju igru da se nastavi.

Kada igrač na ispravan način pokušava da igra direktno na loptu u okviru duha i intencija

Pravila igre i dođe do kontakta sa protivnikom, pri čemu taj kontakt ima uticaj na koncept „prednost/podređen položaj“ - RBBH, sudije treba da dosude ličnu grešku. Ako je taj kontakt neumeren, odnosno grub, nespportska greška treba da se dosudi.

Kada igrač ne pokušava na ispravan način da igra direktno na loptu unutar okvira duha i intencija Pravila igre i dođe do kontakta sa protivnikom, pri čemu taj kontakt ima uticaj na koncept „prednost/podređen položaj“ - RBBH, nespportska greška treba da se dosudi.

Nespportska greška je greška koja, po proceni sudije, predstavlja kontakt igrača odbrane sa protivnikom od pozadi ili bočno u pokušaju da zaustavi kontranapad, a nema drugog igrača odbrane između igrača napada i protivničkog koša.

Jasno je definisan postupak u vezi sa simuliranjem igrača i odbrane i napada da se iznudi dosuđivanje ličnih grešaka. Kao prvo, izbačen je termin „flopping“ i za simuliranje bilo kog igrača koristi se izraz „fake“ koji podrazumeva bilo koju akciju igrača kojom on pokušava da uveliča kontakt (ili se čak kontakt nije ni dogodio) protivnika i time stekne neopravdanu prednost.

Kod „fake“ situacije treba imati na umu sledeće:

sudija odmah pokazuje propisan znak za „fake“ - 2 puta pruža savijenu ruku u laktu sa otvorenim dlanom u pravcu igrača koji je načinio „fake“; u prvoj situaciji kada je sat za igru zaustavljen opominje se igrač i njegov trener, a u ponovljenom slučaju „fake“ situacije bilo kog igrača te ekipe se dosuđuje tehnička greška igraču, što znači da na utakmici ekipa može samo jednom biti opomenuta za „fake“; u slučaju da „fake“ prouzrokuje nedozvoljen kontakt, dosuđuje se greška; kada se za jednu igru dosudi greška, za tu istu igru ne može se uputiti opomena za „fake“, i kada je „fake“ prekomeran (npr. nema kontakta) ili ne prouzrokuje nespportski kontakt odmah se dosuđuje tehnička greška, bez opomene.

Nadam se da su vam ova pojašnjenja pomogla da treneri otklone eventualne nedoumice u vezi sa Pravilima igre i njihovom primenom u nastupajućoj sezoni.

Studio „Platinum”

OBLIKUJEMO

kompletan dizajn
prelom
oprema knjiga
sve vrste štampe

ORGANIZUJEMO

konsultanske usluge
kontakt sa medijima
kurseve novinarstva

IZDAJEMO

revije sa posebnim temama
mape, vodiče i prospekte
vredne knjige
sportske monografije

Majke Jevrosime 3, Beograd

+38111 33 42 787 / +38111 33 42 995

office@platinum.rs

